

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 23 (1426) 1977 BIRZELIS - JUNE 9

LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

Tel. (416) 275-4672

Teatrai ir ežerai

Ketvirtasis lietuvių teatrų festivalis Toronte, nusitęsęs per du šiu metų gegužės mėnesio savaitgalius, jau yra įvykęs faktas. Daug kas jį komentuoja, svarsto, reiškia savo pastabas. Viena būdingųjų pastabų, pareikštų festivalio dalyvių, buvo ta, kad aną gegužės penktadienį, kai svečiai iš JAV važiuoja į Torontą, pastebėjo tirštą srautą automobilių, riedančių iš Toronto šiaurės link. Tame sraute, be abejonės, buvo nemažai ir lietuvių, kurių dalyvavimo tikėjosi festivalio rengėjai. Tie lietuviai pasirinko betgi gražiuosius Kanados ežerus, kur laukia vasarnamiai, valtys, žuvis ir malonus poilsis. Taigi šį kartą varžybas laimėjo ne teatrai, o Kanados ežerai. Festivalio rengėjai, idėję tiek daug darbo ir sulaukę nepakankamai gausios publikos, kaltino tautiečius pabėgimu, o pabėgusieji gamton tautiečiai kaltino rengėjus už nepatogaus laiko parinkimą. Esą sveikata, poilsis žmogui, šaliam visą žiemą, svarbiau; pirmasis išvažiavimas paežerėn yra balzamas, juoba, kad saulė magnetiškai vilioja iš salių į gamtą. Taigi, ir vieni, ir kiti turi savo argumentus. Visdėlo, kaip ten bebūtų, teatrų festivalis, pirmasis Toronte, buvo vertas didesnio tautiečių dėmesio. Ežerai ir vasarnamiai per vieną ar du savaitgalius nebūtų pabėgę, o kultūrinis mūsų gyvenimas būtų daug daugiau laimėjęs. Dabargi jis liko visdėlo nuskriaustas.

STEBĖJUSIEMS teatrų festivalį Toronte kilo klausimas: ar dėl nelabai gausių žiūrovų yra kalti vien Kanados ežerai? Be abejonės, dalis žiūrovų vietoje teatrų pasirinko ežerus, bet tai tikriausiai ne vienintelė priežastis. Ar kitokio oro ir kitokio laiko parinkimo atveju festivalis būtų sulaukęs daug daugiau žiūrovų? Juk praeityje net Toronto Šv. Lauryno teatre organizuoti spektakliai gana patogiu metu susilaukė dar mažiau žiūrovų. Ir šio festivalio atveju yra pagrindo manyti, kad ne vien Kanados ežerai kalti. Viena reikia atvirai pasakyti: turimieji mūsų teatrai yra grynai saviveikliniai, nepajėgūs sutraukti minių šiame televizijos amžiuje. Norint suteikti mases žiūrovų į teatrinį spektaklį, reikia ko nors didžiai imponuojančio, pirmaeilii aktorių, pajėgiančių duoti daugiau, negu vien saviveiklinio lygio vaidintojų grupės. O tai nėra neįmanoma. Juk turime gerų aktorių Čikagoje, Kankinijose, Kaurike vaidina net kitataučių teatruose. Turime J. Jurašą. Jeigu į teatrų festivalį būtų įjungtos pirmaeilės jėgos, publika žinotų, kad spektaklyje pamatys kažką nekasdieniško, gilesnio, gaivinančio. Tada atsirastų teatrinis magnetizmas, kuris trauktų mases. Net ir "Antro kaimo" grupės dalyvavimas sudarytų atrakciją. Pasilikimas vien su grupėmis, kurių vaidyba matoma gana dažnai ir be festivalių, nesukelia masėse entuziazmo. Festivaliui reikia kažko daugiau.

JEI teatrų festivaliai nepajėgia sutraukti masių, gal reikėtų jų atsiskyti? Darbo, išlaidų daug, o naudos mažai. Jei spręstume pagal tą mastą, turėtume daug ko atsiskyti. Jei saviveikliniai mūsų teatrai masių neapgauna, nereikia, kad jie nereikalingi ir kad jų festivalių nereikia. Teatrinės mūsų grupės, ypač vaidinančios lietuvių autorių veikalus, yra kultūrinis elitas, nedideli lietuviški židiniai, kuriuose bręsta tautinės bei meninės pajėgos. Jeigu kiekvienoje didesnėje kolonijoje būtų sudaryta teatrinė grupė, galėtų atlikti reikšmingą pedagoginį, kultūrinį bei tautinį uždavinį. Festivaliai yra gera paskata daryti pažangą aktoriams ir ištisoms grupėms. Įvedimas varžybinio prado išryškina pajėgusius vienetus bei jų aktorius ir paskatina temptis silpnesnius. Kaip matyti iš patirties, aktorių pažanga labai daug priklauso nuo režisorių. Jie yra tikrieji varikliai. Jeigu jų būtų daugiau, tai ir mūsų teatrinė kultūra būtų kitokia. Deja, talentingi režisoriai gana reti paukščiai. Tik ten, kur jie nutūpia, atsiranda ir teatrai. Be jų ir talentingi aktoriai nepasiekia scenos. Režisorių entuziazmas užkrečia visus. Tai matome ypač E. Dauguvietytės-Kudabienės atveju. Linkėtina, kad jos ir kitų režisorių pastangos, įgavusios festivalinės patirties, įjungtos pirmaeilės pajėgos, išjudintų ir plačiasias mases.

KANADOS ĮVYKIAI

Skyrybos premjero šeimoje

Premjeras P. E. Trudeau su savo žmona Margareta paskelbė oficialų pranešimą apie jų nutarimą gyventi atskirai. Tai padaryta Margaretos pageidavimu, kuri atsisakė visų premjero žmonos privilegijų, norėjo pasitraukti iš vedybinio gyvenimo bei siekti nepriklausomos karjeros. Trijų sūnų priežiūra paliekama premjerui P. E. Trudeau. Reikiama viltis, kad atsiskyrimas pagerins jų santykius. P. E. Trudeau, katalikas, vedė Margareta, perėjusią katalikų religijon, Vankuveryje 1971 m. kovo 5 d. Daug kam šios vedybos priminė Hollywoodą, nes tarp jaunavedžių buvo net 29 metų amžiaus skirtumas. Jaunoji Margareta, nors ir būdama politiko dukra, nebuvo patenkinta oficialiu gyvenimu, kuriame jai teko dalyvauti kaip Kanados premjero žmonai. 1974 m. ji buvo atsidūrusi Montrealio Royal Victoria ligoninės psichiatriniam skyriuje. Oficialiai buvo skelbia-

ma, kad ji ten trumpą laiką praleido dėl nuovargio bei turėtos įtampos. Gyvenimą atskirai, matyt, paskatino šiemet įvykę Margaretos susitikimai su muzikine britų "Rolling Stones" grupe Toronte ir Niujorke.

Daugiau detalių pateikia Margaretos Trudeau pasikalbėjimas su britų laikraščio "News of the World" korespondentu R. Leach. Jam ji teigė, kad po savo susitikimo su "Rolling Stones" grupe ji nuo savo vyro susilaukė pamuštos akies. Margareta taipgi sakosi norinti tapti filmų aktore, remdamasi Britanijos princo Charles patarimu. Iš P. E. Trudeau ji kas mėnesį gausianti po \$510. Šiuo metu Margareta verčiasi fotografavimu. Užsakymą ji buvo gavusi iš amerikiečių žurnalo "People", o dabar ją pasamdė amerikiečių ABC televizijos bendrovė padaryti nuotraukų karalienės Elzbietos sidabrinio jubilėjų iškilimėse. Nuotraukas (Nukelta į 6 psl.)

Toronto vyskupas pagalbininkas T. B. FULTONAS šventina kartinį Lietuvos Kankinių šventovės akmenį Mississaugoje gegužės 29 d. Ta proga jis pasakė ir atitinkamą pamokslą. Nuotr. O. Burzdžiaus

Mielu noru gražinsime Vilnių...

"T. Žiburių" korespondento pokalbis su tremtinės Lenkijos vyriausybės premjeru K. Šabbatu

Mūsų korespondentas Steponas Setkus, gyvenantis St. Catharines, Ont., mieste, turėjo progos plačiai išsikalbėti su tremtinės Lenkijos vyriausybės premjeru š.m. gegužės 17 d. Čia jis atpasakoja minėto pokalbio mintis. RED.

Premjeras: Mielu noru gražinsime jums Vilnių, jei bus leista veikti mūsų rankai Kaune.

Korespondentas: Ar tai reikštu galą Lietuvos suverenumui?

P.: Jokių būdu.

K.: Kaip suprasti išsireiškimą "mūsų rankai Kaune"?

P.: Tai nebūtų mažinimas Lietuvos suvereniteto, bet tų žodžių prasme tektų aptarti su Lietuvos vyriausybe.

K.: Iš kur toks staigus lenkų vyriausybės pasikeitimas? Juk lenkai visad norėjo Vilniaus ir net visos Lietuvos?

P.: Tiesa. Tai buvo didelė lenkų klaida. Tokią klaidą dariau ir aš pats daugelį metų. Gimiau ir augau gilioje Lenkijoje; nuo mažens įpratau manyti, kad tarp lietuvių ir lenkų tautos nėra jokio skirtumo, kad skirtumą išsivalgo kaukiečiai, trokštantys valdžios.

K.: Kas pakeitė Jūsų nuomonę?

P.: Pats pradėjau kiek atidžiau ir reikalą žiūrėti dar laisvės laikais. Visiškai pakeičiau nuomonę po susitikimo su buvusiu Lietuvos diplomatu Vaclovu Sidzikausku. Tai buvo puikus žmogus ir puikus diplomatas.

K.: O kaip su kitais lenkais?

P.: Panašiai kaip ir su mani.

K.: Gal galite plačiau aptarti tą reikalą?

P.: Mielu noru. Klaidų Lietuvos atžvilgiu esame padarę daug. Pvz. kad ir svajonės apie naują uniiją.

K.: Tebesvajojate ir dabar?

P.: Nebesvajojame. Tokia svajonė buvo ne tik neteisinga, bet ir labai žalinga. Lietuvių tauta yra visiškai skirtinga nuo lenkų. Ji ilgai nieko nežinojo apie lenkus. Tai sena tauta, turinti savo kalbą, savus papročius, labai gražius ir kilnius. Šiandieną būtų sunku surasti kiek labiau apsiskaičiusį lenką, kuris dar galvotų apie uniiją. Be to, nauji laikai. Lietuvių tauta šiandieną tiek toli nuo lenkų, kiek dangus nuo žemės. Šių lai-

kų lenkų troškimas yra matyti Lietuvą visiškai laisvą ir nepriklausomą.

K.: Kokių lenkų?

P.: Visų. Žinoma, nebe mažų išimčių, kraštutinių žmonių, kurių visur ir visada atsiranda.

K.: Laisvą ir nepriklausomą Lietuvą su sostine Vilniumi?

P.: Visiškai taip. Vilnius buvo ir liks negincijama Lietuvos sostine, tik problema ta, kad tas miestas yra lenkiškas. Daug lenkų praeities tame mieste. Lietuvių tauta dabar yra labai nusistačiusi prieš lenkus; nepasitiki, nenori jokių ryšių. Yra daug kraštutinių lietuvių. Mums svarbu, kad lenkai Lietuvoje neliktų už lietuviško mūro sienos.

K.: Iš kur tokia nuomonė? Kas davė pagrindą manyti, jog lietuvių tauta taip jau griežtai yra nusistačiusi prieš lenkus?

P.: Tam yra labai daug pagrindų.

K.: Kokia Jūsų nuomonė apie lietuvius iš tų laikų, kai vokiečių sumušti lenkų daliniai perėjo Lietuvos sienas įeškodami globos?

P.: Jūs visai teisus. Lenkų tauta buvo nustebinta lietuvių svetingumu. Tai retas tautų gyvenime atsitikimas.

K.: Ar esate girdėjęs nusiškundimų iš buvusių internutu Lietuvos lenkų?

P.: Nesu. Lietuvių tauta priklaudė ir vargą patekusius lenkus tikrai krikščioniškai. To niekad neužmiršime.

K.: Kiek žinau, jau antrą kartą esate tremtinės lenkų vyriausybės ministeris pirmininkas. Kokia yra Jūsų nuomonė dėl pavergtų tautų ateities? Ar mūsų tautos kada nors sulauks laisvės?

P.: Gal aš savo amžiuje to ir nebesulauksiu, bet mano tikslas yra, kad kiti sulauktų. Esu atvykęs į Kanadą aplankyti lenkų kolonijų, pakelti jų dvasios. Lenkija nėra laisva. Ji taip pat pavergta, kaip ir kitos Rytų-Vidurio Europos tautos.

K.: Buvau Jūsų priimtas kaip pavergtų tautų org-jos pirmininkas St. Catharines, Ontario, mieste, bet esu ir lietuviškos spaudos korespondentas. Ar galiu šį pasikalbėjimą paskelbti mūsų spaudoje?

P.: Mielu noru.

K.: Ar sutiktumėte atsakyti,

jei atsiųstumėm Jums į Londoną sąrašą geriau suformuluotų klausimų?

P.: Labai prašau.

K.: Kokios esate nuomonės apie čia veikiančią Rytų Europos Pavergtų Tautų organizaciją?

P.: Labai geros. Laikas yra atėjęs visoms pavergtoms tautoms padėti ir šalį problemas, kurių dabar niekas negali išspręsti, ir veikti pasaulio opinią iš švien. Opinią įgauna vis didesnės reikšmės. Sovietų Sąjungos imperializmą jau smerkia net patys komunistai. Bendras siekimas žmogaus teisių yra iš tikrųjų siekimas pavergtų tautų laisvės.

K.: Kokie lenkų santykiai su ukrainiečiais?

P.: Lietuviai turi teisę kalbėti apie savo sostinę Vilnių, ukrainiečiai — apie Lvovą, bet ne reiktų užginti mums vadinti tuos miestus lenkiškais. Kiekvienas turi savo nuomonę, gali ją reikšti, bet pykti ir ginčytis dėl to, ko mes neturime bent šiuo metu, niekam jokios naudos duoti negali ir neduoda. Jieškime bendros kalbos ko-voje su bendru priešu. Jūsų organizacija juk to kaip tik ir siekia. Mes, lenkai, mylime Lietuvą, nes per ją esame pasiekę didelės istorinės sėkmės. To mums irgi niekas neturėtų uždrausti. Ta mūsų meilė niekad ateityje nebepretenduos į Lietuvos laisvę ir nepriklausomybę.

K.: Kas sudaro tremtinę Lenkijos vyriausybę?

P.: Prezidentas, ministrų kabinetas ir parlamentas iš apie 300 atstovų. Tarpautinio pripažinimo netekome, pripažinimus sovietinė valdžia. Iš niekur jokios finansinės paramos negauname. Remia mus visa lenkų tauta. Turime savo atstovus beveik visose šalyse. Galėčiau jums duoti pavardę mūsų atstovo Toronte.

K.: Esu privatus asmuo, eilinis lietuvis, neturiu jokių igaliojimų su kuo nors kalbėti lietuvių vardu. Kalbu čia tik kaip lietuviškos spaudos korespondentas. Dėkoju už sudarymą progos šiam pasikalbėjimui.

P.: Labai dėkoju Jums už atvykimą, naudingą bei reikšmingą pasikalbėjimą ir turiu vilties, kad tai nebus paskutinis.

Pasaulio įvykiai

JAV PREZ. J. CARTERIS ATNAUJINO DALINIUS DIPLOMATINIUS ryšius su diktatorium F. Castro valdoma komunistine Kuba. Jie buvo nutraukti 1961 m. sausio 3 d. prieš pat nesėkmingą kubiečių išsikėlimą Kiuailių įlankoje, suorganizuotą ir remiamą JAV. Santykius dar labiau įtempė prez. J. F. Kennedžio susikirtimas su N. Chruščiovu dėl sovietinių raketų įvežimo Kubon. Inicijatyvos santykiams atnaujinti ėmėsi prez. J. Carteris, pasiūlydamas atidaryti konsulinį JAV skyrių Šveicarijos ambasadoje Havanoje ir Kubos skyrių Čekoslovakijos ambasadoje Vašingtone. Pasiūlymas buvo priimtas kaip pradinis žingsnis į pilną diplomatinių ryšių užmezgimą. Problema sudaro vis dar neatšauktas draudimas amerikiečių firmoms prekiauti su Kuba, amerikiečių Guantano bazė, kurią F. Castro laiko Kubos dalimi, kubiečių kariai Angoloje, karinių patarėjų pradėtas siuntimas Etiopijon. Prez. J. Carteris nori, kad Kuba atsiskaitytų kišimosi į Afrikos reikalus, o F. Castro, tarnaudamas Maskvos reikalams, tai laiko savarankiška užsienio politika. Pradiniu ryšių atnaujinimu prez. J. Carteris padarė didžiulę nuolaidą — komunistinės Kubos pripažinimą, kuris iš tikrųjų reiškia susitaikymą su mintimi tokią santvarką turėti JAV pašonėje.

L. BREŽNEVO KONSTITUCIJA

Sovietų spauda paskelbė naujosios konstitucijos projekto santrauką, kurioje dar labiau pabrėžiamas vadovaujantis kompartijos vaidmuo, negu J. Stalino 1936 m. konstitucijoje. Užsienio valstybės augščiau sovietų prezidento prezidento konstitucijos projekte yra numatytas ir viceprezidentų postas. Spėjama, kad pirmininko pareigas iš N. Podgornio greičiausiai perims pats kompartijos vadovas L. Brežnevas, kad užsieniečiai tada jų galėtų laikyti Sovietų Sąjungos prezidentu. Konstitucijos projekte yra numatytas ir viceprezidentų postas. Spėjama, kad pirmininko pareigas iš N. Podgornio greičiausiai perims pats kompartijos vadovas L. Brežnevas, kad užsieniečiai tada jų galėtų laikyti Sovietų Sąjungos prezidentu. Projekte paliekama teisė respublikoms išstoti iš Sovietų Sąjungos, nors ja nė viena respublika nepasinaudojo lig šiol ir nepasinaudos ateityje. Proletariato diktatūrą senosios konstitucijoje pakeitė gražiau skambantis "tikros demokratinės bendruomenės" terminas. Pileičiams žadamas nesikišimas į jų asmeninį gyvenimą, sveikatos reikalus, asmeninę laisvę, garbę bei orumą. Tačiau piliečiai taip pat įpareigojami nedaryti kompromisų antisocialiniams veiksams, visomis priemonėmis saugoti socialinę santvarką. Šis paragrafas galės būti pritaikytas visiems politiniams disidentams, dabartiniams ir būsiesiems, kaip socialinės santvarkos ardytojams.

GRASINA DISIDENTUI

Buvęs Čekoslovakijos užsienio reikalų ministeris J. Hajeckas, priklausantis "Chartos 77" grupei, visą laiką yra laikomas namų arešte. Kompartija, matyt, norėdama nutildyti užsienyje kilusį pasipiktinimą, leido tarptautinės organizacijos "Amnesty International" atstovams susitikti su J. Hajecku Prahėje. Po šio vizito jis vėl buvo tardomas du kartus ir susilaukė išėjimo, kad jam teks atsidurti teisme, jeigu ir toliau sieks didesnės laisvės Čekoslovakijos piliečiams.

NERADO GYVYBES

Du amerikiečių "Viking" erdvėlaiviai, nuleisti Marse, beveik ištuština muleto biologinių instrumentų pagalba įeškojo mikroskopinių gyvybės apraiškų. Visos šios pajėškos buvo nesėkmingos. "Jet Propulsion Laboratory" institucija radijo signalais iš Kalifornijos išjungė abiejų erdvėlaivių biologinius instrumentus. Nors Marso paviršiaus sluogniuose gyvybės nebūvo rasta, gautus duomenis vis dar tiria amerikiečių laboratorijos.

Šios savaitės numeryje:

Teatrai ir ežerai — vedamasis gvildena ketvirtojo teatrų festivalio sėkmes ir nesėkmes

Mielu noru gražinsime Vilnių... — "T2" korespondento pokalbis su Lenkijos vyriausybės tremtyje premjeru K. Šabbatu

Lietuvių židyns Romoj — mūsų vyskupų žodis Šv. Kazimiero kolegijos reikalui

Jaunimo skrydis per Pacifiką — Kanados "Gyvataro" kelionė pas Australijos lietuvius

Siuntiniai į Lietuvą — sovietinės taisyklės, tarifai ir suvaržymai

Ar tai praeities palikimas? — A. Musteikis atsikerta savo kritikams Brazilskų klausimu

Keičiasi visuomenės veidas — Al. Gimantas konstatuoja mūsų visuomenės moralinių normų kritimą ir veikėjų pavargimą

Bernardinai senovės Lietuvoj — prof. P. Rabikauskas recenzuoja istorinį kun. V. Gidžiūno darbą

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMETLAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672

Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyta. Kastytis

Metinė prenumerata \$12, pusmetinė — \$6.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numeriui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisymsi redakcijos nuožūra. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$12.00 per year, \$6.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Lietuvių židyns Romoj

Iševijos lietuvių vyskupų laiškas Šv. Kazimiero kolegijos reikalau

Mylimieji mūsų tautiečiai,

Lietuviai yra daug laimėję, sukurdami ir išlaikydami iševijoje savo kultūrinę, tautinę bei religines organizacijas ir institucijas. Vienas tokių, seniai planuotų, bet tik pokariu metu realizuotų laimėjimų buvo įsteigimas ir išlaikymas Šv. Kazimiero kolegijos Romoje. Ši kolegija yra ne tik auklėjimo įstaiga, ruošianti kunigus lietuvių sielovadai, bet taip pat ir mūsų lietuviškas židyns Romoje. Ji sudarė sąlygas ir suteikė galimybę daugeliui jaunų lietuvių kunigų pagilinti savo studijas Romos universitetuose ir gauti akademinį laipsnį. Ji taip pat išauklėjo ir parengė kunigystei per 50 kunigų. Jų dauguma šiandien dirba lietuvių sielovadoje net keliuose kontinentuose.

Šv. Kazimiero kolegija, būdama Katalikų Bažnyčios apaštalinio veikimo centre, turi savo reikšmę mokslo bei visos Bažnyčios gyvenime, panašiai kaip ir kitos šios rūšies tautinės kolegijos. Jau pats faktas, kad ši mūsų įstaiga yra lygiai traktuojama su kitomis, kurios išlaikomos ir remiamos savo krašto vyskupų, mums, lietuviams, yra svarbus tiek tautiniu, tiek ir religiniu požiūriu.

Senosios kartos lietuvių iševiai buvo duosnūs šią kolegiją kuriant ir iki šiol padėjo jai išlaikyti. Pasunkėjus ekonominiams sąlygoms, tą sunkumą yra pajutusi ir lietuvių kolegija. Todėl šiuo laišku ir kreipiamės į jus, broliai ir sesės lietuvių. Patys išgyvenę daugelį nepriteklių, bet savo vargu ir darbu sukūrę sau geresnį gyvenimą, jūs duosniai rėmėte visas lietuvių kultūrinę bei religines institucijas. Šiuo metu mes prašome jus padėti išlaikyti pontifikalinę Šv. Kazimiero kolegiją Romoje.

Visi gerai suprantame, kad reikia rūpintis išlaikyti kiekvieną lietuvių aukomis sukurtą instituciją. Bet dar labiau tenka susirūpinti, kai esamos institucijos pagrindinis uždavinys pradeda nebesiekti savo tikslo. Tai gali įvykti ir su mūsų kolegija, jeigu ji nesulauks naujų Dievo pašauktų lietuvių klierikų ir studentų. Netaip seniai pašaukimų ir kunigų buvo pakankamai, seminarijos būdavo perpildytos. Kodėl pašaukimų sumažėjo šiandien? Yra daug

įvairių priežasčių, bet gal pati svarbiausioji — tai Vakarų pasaulio ne tiek materialistinė, kiek dvasinė krizė. Ji palietė ir mūsų tautiečius — tiek vyresniuosius, tiek priaugančiąją kartą. Nestinga idealizmo jaunime, kuris norėtų savo gyvenimą pakreipti kilnesniam tikslui, bet kartais tokie jaunuoliai nesulaukia nei paskatos, nei pritarimo iš savo tėvų, mokytojų ir net iš kaikiurių kunigų. Visi dejuojame, kad jau trūksta lietuvių sielovadai jaunų kunigų, o tuo tarpu kaikiurių mūsų parapijos nėra nieku prisidėjusios, kad iš jų pačių parapijiečių nors vieną jaunuolį būtų išėjęs į kunigus. Kristaus žodžiai: "Pjūtis didelė, o darbininkų maža. Melskite pjūties šeimnininką, kad siųstų darbininkų į pjūtį" (Mt. 9, 37-38). Šis paraginimas tinka ir mūsų dienoms. Turime ta intencija melsitės šeimose, savo parapijose, jaunimo sambūriuose.

Iš kunigiško gyvenimo patirties atvirai jums sakome, kad kunigo pašaukimo baimė yra labai klaidinga. Kunigo gyvenimas ir veikla teikia daug tokio dvasinio pasitenkinimo ir laimės, kokio nėra pasauliniame gyvenime ir kuriam negali prilygti materialistinio pasaulio teikiama malonumai.

Siuo atskleidžiamame mūsų rūpesčius jums, mylimieji mūsų tautiečiai, norėdami atkreipti jūsų dėmesį į vienintelį šiuo metu seminariją-kolegiją, esančią laisvame pasaulyje. Ji galės pasiekti savo tikslą tik mūsų visų generacijų lietuvių artimu bendradarbiavimu su šia įstaiga ir jos rėmimu. Būkite tikri, kad ką darote ar darysite gero šiai mūsų kolegijai, darysite vispusiškai visos lietuvių visuomenės gerovei. Per jaunus gerus kunigus Dievas atlygins jums už paramą Pontifikalinei Šv. Kazimiero Lietuvių Kolegijai tokiomis būdais, apie kuriuos gal mažai galvojate. Remkime mūsų pačių kūrinių savo pačių visokeriopai gerovei.

Dievas telaimina Jus visus.

Nuoširdžiai Jūsų Kristuje —
† Vincentas Brizgys
† Antanas Deksnys
1977 m. gegužės 29 d.

P.S. Jaunuoliai ar subrendusieji, jaučią pašaukimą kunigystėn, ir kiti, turį reikalą kolegijoje, gali kreiptis į kolegijos rektorių: Via Casalmonferrato 20 — 00182 Roma, Italy.

Mylimai sesutei

A+A Antaninai Liūdžiuvieni

mirus, ADELEI ŠIMKEVIČIENEI su šeima, velionės šeimai ir visiems artimiesiems Lietuvoje reiškiam gilią užuojautą bei kartu dalinamės jų skausmu —

KLK Moterų Draugijos
Lietuvos Kankinių par. skyrius

Mobawk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

Nemokamas pristatymas į namus.

- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbinimo mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomų kambarių apstatymas ir kt.
- * Suvamos mašinos
- * Rašomos mašinėles

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — 137 RONCESVALLES Ave. — Tel. 537-1442
Rytuose — 2448 DANFORTH Ave. — Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Kanados tautinių šokių grupės "Gyvataras" šokėjai atlieka komišką senių šokį Melburne, Australijoje

Jaunimo skrydis per Pacifiką

Atsiminimų ir įspūdžių nuotrupos po "Gyvataro" išvykos į Australiją

G. BREICHMANIENĖ

Paduok, jaunyste, man sparnus!
Per negyvuosius skrisiu aš skliautus
Vilionių rojūn — į sritis,
Kur džiaugsmas daro stebuklus...

Adomas Mickevičius

Prieš trejetą metų, "Gyvatarui" tik grįžus iš P. Amerikos, juokaudami nusprendėme, kad sekanti išvyka bus į Australiją. Kaip nepasiekiamą ir neįvykdomą svajonę prisimindavom tai savo pasikalbėjimuose ir nusprendėme ją įvykdyti tik tada, jei kuris iš gyvatarių laimėtų milijoną dolerių...

Vidėlo man ta mintis nedavė ramybės ir pradėjau rimtai galvoti apie ryšį su taip toli esančiu lietuvišku jaunimu, kuriam neįmanoma dalyvauti mūsų tautinių šokių šventėse. Žinojau, kad jie rengia Australijos Lietuvių Dienas, dainų ir tautinių šokių šventes savo jėgomis. Tad įdomu buvo ir tai pamatyti, palyginti, jei galima, padėti. Vis dažniau apie tai galvojant, išvyka į Australiją pradėjo įgauti realios formos.

1976 m. gegužės mėn. gavusi iš Australijos Lietuvių Dienoms Rengti Komiteto pirm. K. Lyniko oficialų pakvietimą "Gyvatarui" dalyvauti jų šventėje, išgirdusi šokėjų entuziastišką pritarimą ir ryžtą nugalėti visas kliūtis, pirmą kartą apie mūsų planuojamą išvyką viešai pranešiau Hamiltono visuomenei per pensininkų suruoštą vakarą. Pajutau, kad į mane sužiuo daug klausiančių ir abejojančių pilnų akių: na, tik netaip toli — tai nepasiekiamas, neįmanoma su grupe nuvykti į kitą pasaulio kraštą... Tačiau jaunimo entuziazmas ir darbas gali nugalėti daug kliūčių, abejojančių, skeptikų minčių. Esu tikra, kad "Gyvataro" išvyka į Australiją nors ir buvo pirmutinė, bet tikrai nepaskutinė. Dabar ir daugiau jaunimo aplankys tą kontinentą, o ir iš tolimo pietų krašto susilaiksime svečių, nes pirmieji lėdai pralaužti.

Į kelionę

Kanadiškos žiemos šalčiui sukaucius mūsų žemę, per sniego pūsnis, žvarbaus vėjo nugalosytais raudonais veidais, bet džiaugsmo pilnomis akimis, 30 "Gyvataro" narių 1976 m. gruodžio 22 d. susirinko į Aušros Vartų šventovę Hamiltono specialioms Mišioms, kurias atnaušo prel. dr. J. Tadarauškas, palaiminamas mums ilgai ir tolimai kelionei. Pakeliui į aerodromą lyg kas suspaudė širdį: visi Kalėdų šventėms grįžta į namus, į šeimos židinį, o mes priešinam — į kitą žemės rutulio pusę... Tačiau įvairūs kelionės formalumai ir rūpesčiai išblaskė sleigiančias mintis — juk dabar nėra kelio atgal.

Po 30 val. kelionės, vis laikrodžio rodyklę pasukdami pirmyn, praradę gruodžio 23 d., per San Franciską, N. Zelandiją pasiekėme savo tikslą — Melburno aerodromą, kur mūsų laukė didelis būrys lietuvių. Greitai ir paviršutiniškai atlikdami turistams statomus reikalavimus, per vis plačiau prasiiverčiančias laukiamojos duris stebėjome žmonių minią, mums mojančią, iškėlusią plakatus "Šveiki atvykę"... "Laukiame"... "Valio Gyvataras" ir t.t. Viduryje minios pamačiau besi-

šypsantį Aliutės Karazijenės veidą. Ji yra didžiausia kaltininė, kad čia atvykome, nes ji užsuko tą ratą. Pagaliau plačiai prasivėrus durims, susimaišėme visi vienas būrin ir greitai pajutoje tikrą nuoširdumą, norą priimti svečią išskėstomis rankomis ir stipriai suspausti glėbin. Tas jausmas, kurį pajutoje Melburno aerodrome, lydėjo mūs visur per visas tris savaites iki pat "ašarų pakalnės" Sydnejaus aerodrome, kur reikėjo sakyti paskutinį "sudiev".

Melburne

Greitai pajutome ne vien tik žmonių nuoširdumą, bet ir Australijos vidurinio saulės šilumą, kai lauke sustojom pirmajai savo nuotraukai Australijos žemėje. Greitkeliais pasiekėme Melburną, kuris labai primena Hamiltoną — taip pat išsiplėtęs prie Tasmanijos jūros įlankos esančiame slėnyje. Iš vienos pusės ji globia vanduo, iš kitos — kalnas. Patį centrą puošia dangoraižiai, bet jų nėra daug, kaip mes esame įpratę matyti mūsų miestuose.

Plačiai pasiskleidęs miestas, išmargintas šiltų kraštų augmenija, žydinčiais žakaranų medžiais, gražiais parkais, fontanais. Matyti civilizuoto krašto vaizdas. Tik mums kiek neįprasta, kad jie važiuoja kaire puse.

Nuplovę kelionės dulkes, sėdomes prie p. Lynikienės paruoštą Kūčių stalą, saulutei dar stipriai šildant. Susėjome nuvykti ir į bendras Kūčias, susipažinti su lietuvių klubo vadovybe, perduoti Kanados lietuvių sveikinimus ir apžiūrėti klubo patalpas, kurios susideda iš trijų salių, salės su scena, keleto atskirų kambarių, valgyklos su baru ir kt. Atrodė, kad visas lietuvių gyvenimas prasideda ir baigiasi šiame klube, kur vyksta susirinkimai, posėdžiai, parengimai ir sustikimai. Čia vėliau atvykdavome kiekvieną dieną. Klubo vadovybė mūsų jaunimui išdavė laikinas narių kortelės. Kurin miestas nuvykdavome, būdavome priimti lietuvių klube. Tie klubai gražiai sutvarkyti, švariai užlaikomi, gražiai išdekoruoti. Malonu ten sustikyti draugus ir kelias valandas praleisti savųjų tarpe. Kai kurie jie vadinami Lietuvių Namais.

Pirmoji Kalėdų švenčių diena praėjo besisvečiuojant p.p. Jokubauskų šeimoje, apžiūrint miestą, išbandant Pacifiko vandens sūrumą. Kai Kanados lietuviai rengėsi Bernelių Mišioms, mes jau baigėm pirmąją Kalėdų dieną ir augštų eukaliptų, kurių čia yra 101 rūšis, alėjomis grįžome poilsui. "Jūs skubate gyventi, — sakau jiems, — Kanadoje dar tik prasideda Kalėdos, o pas jus jau baigiasi". "Na, o jūs, kai grįšite namo, tai tas nuotraukas, kur šiandien padarėte, įsidėkite į albumą augštin kojom, nes dabar jūs taip atrodo, te, žiūrint iš Kanados" — aiškino jie.

Parlamento pirmininko mostas

Ugninga, šilta ir labai palankių lietuviams žodžių tarė parlamento pirmininkas B. Snedden Lietuvių Dienų atidaryme. "Lietuviai, mums Jūsų niekada negana!" — pabrėžė jis. Žiūrėda-

mas į scenoje sėdinčius "Gyvataro" šokėjus, kvietė ir juos pasiilkti Australijoje. Tai nebuvo tik šiaip sau mesta frazė, bet buvo gerai apgalvota mintis, išreiškianti lietuvių nuopelnus. Daug kartų aš šį jo posakį prisiminiau, kai stebėjau gražiai, kultūringai surengtas Lietuvių Dienas Melburne; kai p.p. Lapšiai parodė du moderniškus augščiausius pastatus, suprojektuotus jų sūnaus jauno architekturo Lapšio; kai važinėjau po Kanberos miestą su inž. Dirkiu, kuris 15 metų išgyveno N. Gvinėjoj, aktyviai dalyvaudamas jų politiniame gyvenime, o persikėlęs į Kanberą suprojektavo ir pastatė karo ministeriją. O kur dar dailininkai, menininkai, muzikai, daktarai, inžinieriai ir kiti intelektualai, su kuriais teko susitikti ir išsikalbėti!

Po koncerto B. Snedden pakvietė "Gyvatarą" aplankyti savo šeimą Ringwoodo rezidencijoje. Tai buvo labai maloni staigmena visiems lietuviams. Po ALD atidarymo Lietuvių Namuose — klube įvykusiame priėmimo turėjome progos susipažinti su kitais kvėstingais svečiais, kuriems neabejotinai patiko ne tik scenoje, bet ir čia švariai atrodantis mūsų jaunimas, pasipuošęs savo kelionės uniformomis. Tai daugelį kartų pabrėžė ir kitų nuomonės perdavė Kanados konsulas D. S. Armstrong bei jo simpatinga žmona, kuri kaip motina visus pakalbino, kiekvienam atrodama ką nors malonaus pasakytai, paklausti apie Kanadą, pagirti mūsų mergaičių puošnius drabužius ir t.t.

Literatūros ir dainos vakaras

Dar tą patį vakarą grįžome į Lietuvių Namus — literatūros ir dainos vakarą, kurį suorganizavo kun. Pr. Vaseris. Salė nedidelė, bet pilna žmonių. Per visas ALD buvo kiekvienam parengimui spausdinamos vienuodu lietuvišku ornamentu papuoštos programos, skirtingos tik spalva ir viduriniame puslapyje atliekamų kūrinių pavadinimais. Apie Australijos lietuvių gyvenimą žinojau iš kuklių žinučių, tad dabar nustebau, kad tiek daug poetų, rašytojų ir dainininkų esama. Programa gražiai sustatyta ir puikiai pateikiama. Savo kūrybą skaitė Agnė Lukšytė, Juozas Mikštis, Viktoras Baltutis, dar iš Vilniaus universiteto pažįstamas Vincas Kazokas — "Mūsų Pastogės" redaktorius. Solo dainavo J. Rūbas, G. Kalpokas ir Melburno moterų sekstetetas. Gražiai programą papildė svečiai iš Čikagos — N. Linkevičiūtė ir B. Prapuolenis savo lyriškais duetais, dainuodami lietuviškai ir vokiškai, Andrius Norimas ir jo žmona Onutė iš Los Angeles nukėlė visus į juokų pasaulį, puikiai atlikdami ištraukas iš jo paties veikalų.

Tautinių šokių šventė Sekanti diena buvo skirta tautiniams šokiams, neskaitant įvairių meno, dailės, keramikos, filatelijos parodų, sporto, jaunimo ir senimo suvažiavimų, diskusijų ir kt. Sie visi parengiami buvo taip sugrupuoti, kad labai norėdama galėjai suspėti visur, nors reikėjo skubėti iš vieno atidarymo į kitą. Tačiau kiekvienas vakaras buvo palik-

Nuoširdžią padėką reiškiam

klebonui Tėvui Augustinui ir solistui V. Verikaičiui už gedulo Mišias VANDOS ŠIMKEVIČIENĖS intencija. Mieliems draugams ir artimiesiems nuoširdi padėka už pareišką užuojautą.

Liekame visiems dėkingos —
Vanda Yčienė
Stefanija Miniotienė

Ir tada, kai švies dangus, sužibės
Amžių saulės spinduliu tvanu, —
Tavo siela sodūs amžinybės
Kraus sau kraiti Viešpaties dienu.
BRAZDŽIONIS

Brangiam tėviškės laukų kaimynui, A+A Kazimierui Gontai

staiga užbaugiam šią žemiškąją kelionę, jo žmoną ANGELE, sūnų inž. ALGIMANTĄ, brolių JONĄ ir seseris Lietuvoje gilaus skausmo valandoje užjaučiame ir kartu liūdime —

O. A. Plenai

A+A

KAZIUI GONTAI mirus,

liūdesio prislėgtiems — žmonai ANGELEI, sūnui ALGIUI ir giminėms nuoširdžią užuojautą reiškia —

Juozas Žadeikis
Povilas Baranauskas

A+A Kazimierui Gontai

mirus, liūdesio prislėgtus žmoną ANGELEI ir sūnų ALGIMANTĄ nuoširdžiai užjaučiame —

Danutė ir Juozas Doveiniai

Mylimai motinai

EMAI ŠMITIENEI

mirus, dukrą HERTĄ BUMELIENĘ su šeima bei visus kitus artimuosius, skaudžioje atsispyrimo valandoje liūdinčius, giliai užjaučiame —

M. ir M. Ramanauskai
B. ir R. Ramanauskai

Mylimai seseriai

Jadvygai Krasauskienei

Čikagoje staiga mirus, JULIJAI DIDŽBALIENEI ir šeimai reiškiam nuoširdžiausią užuojautą skausmo valandoje —

D. ir G. Skaisčiai
A. ir J. Asmenavičiai
L. Skripkutė ir mamytė

Brangiai seseriai

A+A Antaninai Baltrušaitytei-Liūdžiuvieni

mirus Los Angeles, Calif., ADELEI ŠIMKEVIČIENEI ir jos šeimai nuoširdžiausią užuojautą reiškia —

Paulina Šimkevičienė
Romana ir Genė Šimkai
Albinas ir Irena Vibriai

Canadian Art Memorials Ltd.

176 LAKESHORE ROAD WEST
(kampus Mississauga Road N.)
Port Credit, Ont. Tel. 278-2757

LOUIS TEMPORALE — oficialus skulptorius —
Bank of Canada, Bank of Montreal, Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.

Atlieka įvairius kapų paminklų akmens ir skulptūros darbus — greitai ir meniškai. Užsakydam atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume nesukubėdami atlikti visą menišką darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

Optical Studio

OKULISTAS R. SCHMID
1596 Bloor Street West
Toronto 9, Ont. (prieš Lietuvų Namus) • Tel. 535-6252
Greitos patarnavimas, neaugstos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

BALTIC MOVERS

Visų rūšių pervežimas baldais ir kt. Vežamas turtas pilnai apdraustas.
Skambinti tel. LE 4-1403
30 DEWSON St., Toronto, Ont.

tas kokiam nors meniniam renginiui, kurių didesnieji vyko toje pačioje Dallas Brook salėje, talpiančioje 2.000 žiūrovų.

Tautinių šokių šventėje dalyvavo grupės iš Adelaidės, Sydnejaus, Melburno, tolimojo Pertho ir Kanados. Programoje įrašyta 30 šokių, kurie buvo atlikti pavieniui, o kaikiurie sujungti ir po dvi grupes, nes scena gana didelė. Programai vadovavo Melburno "Klumpakojų" vadovas Vytautas Straukas, vėliau mūs lydėjęs ir globojęs kelio-

nėje į kitus miestus. Vakaras praėjo gražiai, bet vėliau išsikalbėjusi su vadovais sužinojau ir jų darbo sunkumus, ypatingai trūkumą muzikos, šokių aprašymų, labiausiai tautinių drabužių. Vyrų drabužiai yra rankomis išsiuvinėti daugiausia p. Baltrūnienės. Autentiški drabužiai yra tie, kurie atsivežti dar iš Lietuvos. Austriaičiai žavėjosi "Gyvataro" dail. A. Tamošaitienės ir A. Vaitonienės austais drabužiais. (Bus daugiau)

Ar tai praeities palikimas?

Žodis kaimynams, atsiliepusiems į mano straipsnį

ANTANAS MUSTEIKIS

Malonu, kad net pora kritiškų skaitytojų atsiliepė į mano straipsnį "Nuo oro piratų iki banditų" ("TZ", 1977. IV. 14) ir kad abu jie yra kaimynai: A. Juodvalkis — dar iš Lietuvos, o B. Rūta — iš Ontario provincijos, kurios pašonėje gyvenu (žr. "TZ", 1977. V. 12).

Deja, Rūta manęs nesuprato. Anos nakties ginčas vyko su jaunesniu (už mane), tik ne jaunosios kartos atstovu, bet priklausančiu vidurinei klasei. Iš to negalima spręsti, kad yra "didžiausias plyšys tarp jaunesnės ir vyresnės kartos". Nors ginčo pabaigoje pajutau, kad iš draugu pavirtom į pažįstamus, esmėje tai liečia mano pašnekovą, nes jis atitrūko nuo manęs, kai tuo tarpu aš bandžiau išlikti senoviniu draugu. Man taip pat buvo neaišku, apie ką kalba Rūta, kai mini nedemokratiškumą bei kartojimą "nukaltų frazių, kuriomis privačiai mes patys netikime".

A. Juodvalkis visų pirma paskelbia naujieną, kad Brazinskai yra eiliniai bėgliai. Toliau jis neriasi į semantiką ir joje paskesta. Nors aš tame straipsnyje rašiau, kad "Sovietinė Rusija be jokios provokacijos iš lietuvių pusės pavergė Lietuvą", kad "tas nusikaltimas dabar nėra nė kiek sumažėjęs", paminėjau ir "komunistų valdžios užgrobimą Lietuvoje", tačiau Juodvalkis tariasi nesupratus ir klausia: "Kada komunistai Lietuvoje valdžią užgrobė?" Mat, jam tai buvo ne komunistai, o "raudonosios rusų ordos".

Sitaip samprotaujant, išeity, kad pats Stalinas bei Kremliaus komunistų politbiuras, pasine tas ordas į Lietuvą ir nuvertė Lietuvos vyriausybę, nebuvo komunistai ir ne komunistų vardu tai darė... Savo atsiliepiu jis insinuuoja, lyg aš būčiau rašęs apie "Lietuvos komunistus", nors tokios sąvokos mano straipsnyje nėra. Dar daugiau: jis gąsdina, esą, aš priartėjau prie "okupanto įtaigojimų, kad liaudis pati paėmė valdžią", nors nei tos minties, nei tu žodžių mano straipsnyje nėra. Komunistai, kaip žinome, moka kiekvieną citatą sufalsifikuoti, bet kam jiems šia proga naudotis Juodvalkiui patarimu, kai — kalbant apie gruodžio 17 d. perversmo teisėtumą — ir be melo pats faktas užbaigia už save.

Matyt, užmyniaut ant srovinės nuotrinios, kai Juodvalkis klausia mane, ar aš nerandu skirtumo tarp 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo ir 1940 m. birželio 15 d. okupacijos. Betgi tai nebuvo mano tema ir tų dalykų aš nelyginu. Pakartosiu, ką rašiau: "Šia proga vėta prisiminti mūsų gero vardo profesorių ir universiteto rektorių Mykolą Roemerį, kuris, neminint įvairių nuopelnų, pasikolinęs politinių mokslų mintį iš G. Jellineko, aiškino, jog valdžiai pakitus,

naujos valdžios įstatymai yra legalūs ir visiems galioja. Šiuo Roemerio autoritetu neretai remiasi mūsų gruodžio 17 d. perversmo teisintojai žurnalistas V. Rastenis, E. Čekienė ir kt. Beje, jie patys nelieka savo principui ištikimi, kai kalba apie komunistų valdžios užgrobimą Lietuvoje". Juk šioje citatoje jokio palyginimo nėra. Kad būtų aiškiau, pateikiu kitą pavyzdį: saulė šildo žmones, gyvulius ir vandenį. Remiantis Juodvalkiu logika, tektų priekaištauti, kad ir čia lyginami nelyginami dalykai — žmonės, žvėrys ir vandenys. Tikrumoje tai tuščiažodžiavimas, ne logika. Valdžios teisėtumo atžvilgiu tad kiekviena perversmu, okupacija ir kitokiomis priemonėmis, ne tautos noru (balsavimu ir kt.) užkarta vyriausybė — demokratijos požiūriu — yra neteisėta, nors politiniai mokslininkai atranda, kad kiekviena tokia valdžia save laiko teisėta. Ta proga aš nenorėjau perversmo teisintojam įgybinti, kaip įtaigoja Juodvalkis, tik juos perspėti: nekirk šakos, ant kurios pats sėdi. Nes tokie autoritetai, būdami nuoseklūs, pateisins ir komunistinio perversmo padarinius, o tada paliksime ne tik be savo tėvynės, bet ir be tvirtų teisių jai ginti.

Sia proga galiu atsakyti į A. Juodvalkiui išsūkau. Aš tikiu, kad geriau turėti savo tautiečių valdžią, kad ir neteisėtą, nei

svetimųjų užkarta, nors nesenai man teko kalbėtis su vienu disidentu iš pavergtos Lietuvos, kuris tikino, kad rusiški valdžios žmonės buvo geresni nei vietiniai.

Baigdamas pastebėsiu, kad neturiu iliuzijų Tamošiams netikėjimais įtikinti. Vidsdelto tikiuosi, kad didžioji skaitytojų dalis sutiks su manimi ir manė tiesa, bet kiti skaitytojai, ypač tebešiojia politiška angažuotos praeities grybą savyje, argumentuos jausmais ir nesileis į racionalias svarstybas. Savo straipsnyje bandžiau išrodyti, kad ir dabar — po kelių dešimtmečių — komunistų valdžia nėra teisėta, tad ir jos įstatymų vykdytojai, pvz. Brazinskių "naudoto" lėktuvo patarnautoja, nėra prašalčiai; galima tvirtinti, kad pastaroji mirė pati prievartai vykdydama ar kaip atsitiktinė prievartos auka. Už tai atsakomybę pirmiausia tenka komunistinei sistemai. Tuo tarpu A. Juodvalkis rašo: "Jei nebūtų žuvusi lėktuvo tarnautoja, tai klausimas stovėtų kitą plotmėj". Mano nuomone, tai jau implikuoja savotišką pavergtųjų sistemos pripažinimą bei pateisinimą. Ar tik čia nebus frūdinis slystelėjimas? Ar tai nebūdinga asmenims, paragavusiems užgintų diktatūros vaisių, jausti giminystės ryšius su visais panašios situacijos bendrininkais, kuriuos slegia sunkus angažuotos praeities palikimas?

Los Angeles lietuvių radijo valandėlės 25-rių metų sukakties iškilmeje š.m. balandžio 30 d. dainuoja losangelietė sol. J. Cekanaušienė ir torontietis sol. V. Verikaitis. Nuotr. L. Kanto

Keičiasi visuomenės veidas

AL. GIMANTAS

Stebėdami gyvenamosios aplinkos reikšinius, dažniausiai pagalvodavome, kad mūsų tai neličia, kad mes nebūsimė paveikti, kad mes esame tokie, moraliniai mūsų pagrindai pakankamai stiprūs, įsitikinimai tvirti.

Deja, visa eilė pavyzdžių jau verčia abejoti tuo mūsų tvirtumu, matant, kad tos tvirtos ir stiprios uolos nejučiomis virsta byrančiomis smiltimis. Laikas, bendroji įtaka, nihilistinė aplinka, sotus gyvenimas palieka gilius pėdsakus mūsų galvosenoje, elgesyje, gyvenimo normų vertinime. Kas vakar dar buvo smerkiama, šiandien jau pateisinama, suprantama, modernu ir priimtina. Mažai kas pasirošęs rimtai kovai, mažai kas norėtų ar drįstų veržtis prieš srovę, kai taip lengva ir paranku slinkti pasroviui, be mažiausio pasipriešinimo.

Savotiškos šio žemyno akademių institucijų tradicijos, išaugusios iš perdotos laisvės, turi nemažai įtakos ir į mūsų jaunosios kartos bendrą, asmenybės ir intelekto formavimą. Būtų naivu neigti to gražaus jaunesniųjų būrio vertingas pastangas, tačiau tiesa yra ta, kad gausius mūsų studijų skaičius jau gerokai skiriasi nuo tėvų tradicinių, tegu ir kiek konservatyvių įsitikinimų, galvosenos, papročių. Lietuviškas sąmoningumas taipgi yra kitoks — mažiau šiltas ir mažiau gilus. Net ir lietuviškoji veikla tampa daugiau socialiniu bendravimu, savotiška pramoga be gilesnio turinio. Neveltui lietuviškoji bendruomenė pasigenda aktyvesnio ir platesnio įsijungimo lietuviškon veiklon mūsų jaunosios kartos (mokslus baigusiu) intelektualų. O jų įsijungimas šiuo metu yra būtinas. Gaila ir sunkiai suprantama, kodėl tiek mažai tos vidurinės kartos, jaunesnės pusės atstovų, tėra įsijungę bendrinė veiklon.

Tiesa, kaip tas veiklos metodikoje jiems nepatinka, gal net nepriimtina, bet visa tai tik

"techninės plonybės", kurias galima keisti, modifikuoti, naujai pritaikyti. Nauji vadovai, naujos idėjos, visa kartu sudėjus, kaip tik gali atnešti pasiekimus ar net ir bendrojo vairo pasukimą naujos daugumos linkme. Tačiau, norint reikšmingo vaidmens, reikia turėti bent minimalinę daugumą. Tokia sudaryti tikrai nebūtų sunku, jei tik minėtos grupės tautiečiai bent kiek garsiau išgarsintų ipareigojantį lietuviškos širdies šauksmą.

Taigi, šio stebėtojo nuomone, dvi rimtos problemos vargina lietuvišką šio žemyno išveiviją. Pirmoji — tai beveik bendras moralinių normų kritimas, aiškiai liečias ir mūsų visuomenę. Antroji — tai dabartinės veiklos pirmųjų nuovargis ir išsisėmimas. Ateina labai negausus pakaitas iš jaunosios kartos, mokslus išėjusios kartos. Jau neužilgo toji karta sudarys daugumą. Gaila tik, kad, bent kol kas, toji dauguma yra tyli ir neaktyvi. Tuo būdu iš jos bent kiek ryškesnės naudos kaip ir nėra.

Gal šis rašinys, gana pilkais dažais pamargintas, negalės sudarinti šviesesnių nuotaikų, bet vertėtų pasvarstyti esamą padėtį. Dar yra laiko šį bei tą pakeisti, daugiau pageidaujama linkme pasukti. Situacija nėra jau taip beviltiška, tačiau vien žodinės svarstybos be konkrečios akcijos ir liks žodžių srautu.

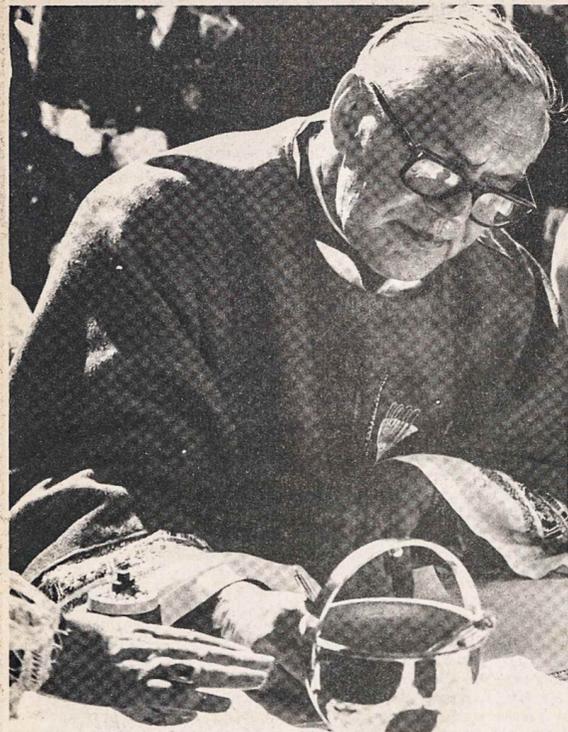
Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir aptraukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS. Tel. 638-3171, 245-1617

MEDUS --

reikalingas sveikatai
Natūralus, nepasterizuotas.
Induose ar keriuose.
Iš bitynų: 30 Dawson St.,
Toronto 4, Ont.

Eagles Nest
Telefonas 534-0563

KUN. PETRAS AZUBALIS, Lietuvos Kankinių šventovės statybos iniciatorius, pasirašo kertinio akmens pašventinimo akta 1977 metų gegužės mėnesio 29 dieną Toronte-Mississaugoje. Nuotr. O. Burzdžiaus

Siuntiniai į Lietuvą

Siuntinius į Lietuvą ir visą Sovietų Sąjungą galima siųsti tiesiog per Kanados pašta arba pagal Sovietų Sąjungos užsienio prekybos ministerijos įstaigų leidimus per specialias agentūras. Tose agentūrose apmokami visi mokesčiai, įskaitant ir lupikiškus muitus. Čia dar labiau nuskriaudžiami siuntėjai, nes muitai skaičiuojami rubliais, nes muiti mokėti doleriais. Rublio kaina nustatyta apie \$1,40 arba apie 70 kapeikų už vieną dolerį, kai Toronto pinigų keitimo įstaiga skaito tik apie 25 centus už rublį ir tik tada, kai yra pareikalavimas. Reikiama, siuntėjas apiplėšiamas šešis kartus brangiau, kai siunčia siuntinį savo likusiai ir į čia neišleidžiamai žmonai ar vaikams, neskaitant plėšikiškų muitų.

Kanados ir Sovietų Sąjungos paštų susitarimo taisyklės bei sąrašai sudaro per penkis lapus, neskaitant priedų. Tose taisyklėse yra viena kita prietaraujanti. Geriausia kiekvieno atveju pasiklausti Kanados pašto įstaigoje. Čia trumpai supažindinsiu su šios rūšies siuntiniais.

Iki vieno svaro siuntų yra skaitomos laiškais. Virš vieno svaro siunčiama laikoma siuntiniu. Dovanų siuntiniai, kurie siunčiami tik asmeniniam naudojimui, išskiriant precizinius instrumentus, ir neviršija \$25 vertės, leidžiami tam pačiam siuntėjui siųsti tik vieną kartą per mėnesį. Toks siuntinys turi būti pažymėtas: "Gift, General Export Permit No.—Ex. 1".

Gavėjas gali gauti siuntinį, tik sumokėjęs muitą, jei tas siuntinys atitinka nurodytus reikalavimus. Jei siuntinyje yra didesnis vienos rūšies daiktų skaičius negu leistina, tai už juos reikia mokėti penkis kartus didesnį muitą. Pagal taisykles, reikia užpildyti specialius muitinės pareiškimus, jei siuntinio vertė viršija \$100, ir kiekvieno siuntinio pridėti žalią užkliją (43-74-076). Praktiškai tų pareiškimų reikalaujama kiekvienam siuntiniui virš vieno svaro, nors to nereikalauja taisyklės.

Sovietų Sąjungon priimami: spaudiniai, atspaudai, fotografijos, filmai, braižiniai - piešiniai, rankraščiai, paskolos lakštai, akcijų pažymėjimai, kuponai ir t. t. Seka 33 rūšių daiktų sąrašas ir nustatytas jų kiekis vienetais arba svoriu. Leidžiama siųsti mažos vertės asmeniškam naudojimui daiktus, kurie ir nėra išvardinti tame sąraše.

Draudžiama siųsti ginklus, kramtomą gumą, pašto ženklus (vartotus ir nevartotus), pinigus, mokėjimo dokumentus, brangių metalus, brangakmenius bei kitus vertingus daiktus, vaistus, kortas, vartotus drabužius bei avalynę, nesūiūtą medžiagą, siūlus, laikrodžius, maisto gaminius, kurie uždaryti hermetiškai stikliniuose induose, ir daug kitų dalykų. Taip pat visa, kas nepatinka Sovietų Sąjungos valdžiai spaudoje, filmuose, garsinėse juostelėse. Tose taisyklėse vienu leidžiama, o kitur ne — pvz. vaistai. Tokiu būdu paskelbiama laisvė ir čia pat uždaromos durys. Prieš siunčiant ką nors į okupuotą Lietuvą, reikia pasiteirauti pašte, kuris turi leisti ir neleistinų daiktų sąrašą.

Siuntinių negalima apdrausti. Siuntinio daiktai ir svoris turi būti pažymėti lydraštyje. Visas siuntinys konfiskuojamas, jei būtų rastas nors vienas daiktas, neišvardintas muto pareškime arba yra neleistinas pagal muto inspekciją.

Praktikoje yra patirta, kad nevisi siuntiniai (banderolės) pasiekia Lietuvoje arba Sov. Sąjungoje gyvenančius asmenis. Ar yra dar kur pasaulyje kita tokia valstybė, kuri legaliai gali apiplėšti pašta?

Pašto mokesčiai į Sovietų Sąjungą iki Uralo:

Svoris iki	Paprastu paštu	Oro paštu
2 svarų	\$1.80	\$ 5.80
3	\$2.40	\$ 8.95
4	\$2.90	\$11.60
5	\$3.40	\$14.30
10	\$6.30	\$28.55

(tarp 5 ir 10 sv. klausti pašte).
V. Gegužis

Mylimai sesutei

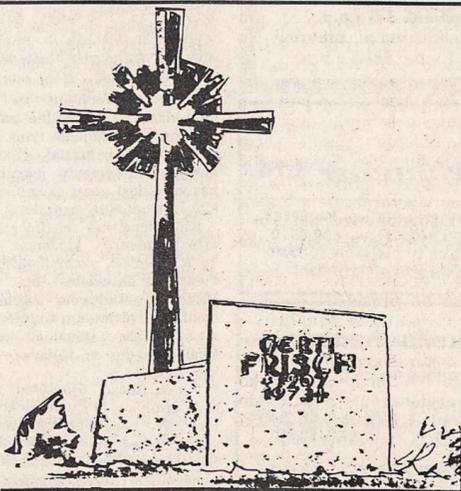
A+A

Antaninai Liūdžiuvieni

mirus, ADELĘ ŠIMKEVIČIENĘ ir jos šeimą nu-

širdžiai užjaučiame beį kartu liūdime —

M. J. Žekai ir šeima

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)

Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistriškas darbas, puikus lietuviški projektai

ESTU PAMINKLŲ BENDROVE

Lietuvos Kankinių parapijos katalikės moterys, pasiruosios parapijos vardu įteikti dovana — dail. T. Valliaus paveikslą Toronte vyskupui T. B. Fultonui, pašventiniam kertinį šventovės akmenį. Nuotr. O. Burzdžiaus

Sis pranešimas nėra nei pasiūlymas parduoti, nei pasiūlymas pirkti šiuos vertybinius lakštus. Pasiūlymas siunčiamas tikrai specialiu bendraraščiu.

"Litas" moka 10% DIVIDENDO UŽ REGISTRUOTUS

"Lito" lakštus (10% convertible debenture bonds)

Visa laida — \$500,000, vienas lakštas — \$500.

Dividendai mokami kas pusmetį, būtent sausio 1 ir liepos 1 dienomis

1986 m. už šiuos vertybinius lakštus galima atsiimti pinigų arba iškeisti į "Lito" bendrovės akcijas po \$2.00 už akciją.

Pasiūlymo reikalavimai ("offering circular") prašoma kreiptis:

Litas Investing Co., Inc.

86-01 114th Street

Richmond Hill, New York 11418, USA

Tel. (212) 441-6799

Vertybiniai lakštai platinami tose JAV valstijose, kur jie atitinka vietinius įstatymus.

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

ATEISTINE SAVAITĖ
 "Komjaunimo Tiesa" savo skryriuje "Žinios iš mokyklų" gegužės 11 d. paskelbė panevėžietės D. Mockutės rašinį apie ateistų veiklą V-tojoje vidurinėje mokykloje. Ji pabrėžia, kad tos mokyklos ateistų būrelis savo įsteigimo data esąs vienas pirmųjų visoje Lietuvoje. Tradiciniu metiniu jo renginiu yra tapusi ateistinė savaitė. Siemet jai buvo skirti pranešimai "Tariamoji dorovės saugotoja", "Ar turi religija ateitį", L. Ovalovo apysakas "Prisimink mane" aptarimas. Ateistų taryba dabar ruošiasi konferencijai "Ateizmas ir visuomenės pažanga", kuri skiriama sovietinės spalio revoliucijos šešiasdešimtmėčiui. Pasak D. Mockutės, aktyviausi ateistai yra komjauniniai. Jų kambaryje kaupiami ateistiniai referatai, pranešimai, knygų aptarimai ir net iškarpos. "Stovi ten ir sena aplypsusi maldaknygė, kasdien primindama žmones, kažkada iš neviltingų sukultūrus ant kelių. Idomi ir naudinga panevėžiečių veikla". Tokia pastaba baigia savo rašinį D. Mockutė. Iš tikrųjų šilaužionių ant kelių prieš Maskvos status bei sovietinę spalio revoliuciją atlieka ir to kambario savininkai komjauniniai. Dievas jiems — sovietinė kompartija, įsakymus siunčiantis iš "rojaus" Maskvoje.

PANEVĖŽIEČIŲ KRISTOLAS
 Lietuviško kristolo indus Panevėžio "Ekranas" pradėjo gaminti prieš trejetą metų. Daugiausia projektą naujesiems indams yra paruošiusis dailininkė Anita Slegel ir Dalia Aleksaitė. Pirmajai priklauso: keturiuos skirtingo dydžio taurės, komplektas jungiamos panašia forma bei ornamentais, geometrinio rašto vaza vaisiams "Vanda", lėkštė saldumynams "Laima". Ji taipgi yra paruošusi eskizus padėklui "Arlekinas", lėkštei "Kristė", gėlių vazai "Nora". Pagal D. Aleksaitės eskizus gaminamos vazos vaisiams "Violeta", "Onutė", "Orbita", p r e s u o t o kristolo indai vaisiams "Saulėgraža" ir "Rugelis". Dailininkės talkina patvėręs stiklo pūtėjas Laimis Masilionis, lakios fantazijos graviruotoja Jolita Jankauskaitė, technologija tobulinanti Angelė Urbonienė.

SIAULIEČIŲ "TAURAI"
 Šiaulių televizijos priimtuva gamykla pradėjo serijinę "Taur-210" gamybą. Naujasis modelis pakeitė ligšiolinį "Taur-207". Didesnio patikimumo ekranines lempas jam tiekia "Ekranas" Panevėžyje. Modelio apdailai panaudota metalizuota plastmasė. Šiauliečiai yra išprieigoję šiemet pagaminti 200.000 naujo modelio televizijos priimtuvų. Tikimasi, kad siemet bus pagamintas ir pirmasis lietuviškas spalvotos televizijos priimtuvas "Tauras-714".

LONDON, ONTARIO

PALAIDOTAS STASYS ŠEPUTIS, sulaukęs 54 m. amžiaus. Velionis kilęs iš Tauragės apskr. Kanados atvyko 1948 m. Iš profesijos — stalius ir statybininkas. Jam būdinga savybė — atlikti darbą palengva, bet labai gražiai ir skoningai. Pasizymėjo sąmoju, ir labai didele meile gyvuliams ir paukščiams. Be savo šuniukų beveik niekur nevažiuodavo. Gyvuliai atsilgydavo jam tuo pačiu: visada atėdavo pas jį "pasikalbėti". Kai niekam nesisekdavo ganykloje pagauti arklius, tai stverdavo pasuktinės likusios priemonės — atsižadavo Šeputį ir ... arkliai patys pas jį atėdavo. Jam mirus šiuo visą laiką gulėjo prisiglaudęs prie jo draubūto, o katinas išėjo iš namų ir ... negrožė.

SUDBURY, ONTARIO

PASIZYMEJUSIOS LIETUVAITĖS, Kristaus Karaliaus parapijos jaunųjų choristų parengime su iškilminga vakariene pasizymėjo penkios lietuvaitės: Diana ir Joana Stančukės pavogro smuikais keletą dalykėlių, o joms pianinu akompanavo vyresnioji jų sesutė Teresė. Jūrėtė Tolvaišaitė ir Vida Stančukė puikiai atliko savo vaidmenis scenos vaizdelyje. Vida vaidino apsirengusi lietuviškais tautiniais drabužiais, pasiėmusi didelę, gražią lietuvišką lėlę. Iš publikos susilaukė karštų plojimų. Visos penkios sekmadieniais nebingi anksčiau rytą atsikelti ir dalyvauti ankstyvoje angliu jaunimo Mišiose 9 v., o paskui 10.30 v. lietuvių pamaldose, nes gieda chore.

Kanados vilniečių suvažiavimo dalyviai 1976 m. Siemet jie suvažiavo aptarti savo reikalų birželio 18 d. Paris, Ont., pas p.p. Česnulis Nuotr. V. Gurkos

VILNIAUS ATEITIS
 Naujieji Vilniaus statybų planai buvo patvirtinti partijų bei ūkinio aktyvo susirinkime. Pagrindiniai pranešimo padarė šio miesto partijos komiteto I sekr. V. Sakalauskas. "Komjaunimo Tiesa" 83 nr. teigia, kad Vilniaus pramonės gamybos apimtis pokaryje padidėjo 170 kartų, gyvenamasis plotas paaugo beveik 5 kartus. Vilniečiai dabar aptarnauja 3.200 gydytojų, apie 6.300 vidurinio medicinos personalo darbuotojų. 1976-80 m. laikotarpyje užsibrėžta pastatyti 1300-1400 tūkstančių kv. metrų ploto gyvenamųjų namų, pagerinant butų sąlygas beveik 100.000 vilniečių. 1978 m. bus pradėti statyti 16-kos augštų stambiaplokščių namai. Tiltas Gariūnuose Vilniaus—Kauno greitkeliu sujungs su dešiniuoju Neries krantu. Naujos automatinės telefonų stovykos duos 33.000 numerių. Tada jau visas ketvirtadalis vilniečių galės turėti telefonus. Naujų patalpų susilauks Vilniaus universitetas bei Vilniuje veikiančios institucijos. I planus yra įtraukti ir 1.000 vietų ligoninė, vėžio ligų centras, 120 lovų gimdymo namai. Bus rekonstruoti pastatas Vilniaus dramos teatro, išaugo revoliucijos muzėjus, Vilniaus kultūros ir sporto rūmai, antrąjį Lietuvos kino studijos dalis, "Mokslo" leidyklos pastatas. Taip atrodė Vilniui skirti planai, kurių įgyvendinimas nevisada būna atliekamas laiku. Vėlavimasis yra ypač būdingas statybininkams.

PRIE DAUGŲ EŽERO
 Alytaus mašinų gamykla prie Daugų ežero pradėjo įrengti poilsio stovyklą, kuri bus aprūpinta mažais nameliais darbininkams, turės sporto aikštę, valčių ir jachtų bazę. Didžiąją darbų dalį numatoma atlikti talokos būdu.

NUBAUDE SUKIUŠ
 Laidies kontrolės komiteto pranešimas "Tiesos" gegužės 14 d. laidoje atskleidė kombinatorių grupę valstybinio statybos reikalų komiteto inžinierių tyrinėjimų institute. Jame buvo padidinti įkainiai bei darbu apmokėjimai. Geologijos skyriaus inžinierių atlyginimai net pusantro karto viršijo jiems numatytas algas. Kai kurių grežinių samata buvo padidinta keturis kartus, teigiant, kad jie atliekami brangiau kainuojančių būdu, kai tuo tarpu buvo panaudotas pigus metodas. Dėl tokių prasizengimų griežtas papeikimas pareikštas instituto direktoriui A. Sabaliauskui, vyr. inž. A. Poškui. Iš darbo atleisti: geologijos skyriaus viršininkas S. Kšivickas, vyr. inž. K. Monstvilas, nubausti ir kiti kaltininkai. Piniginių baudų susilaukė direktorius A. Sabaliauskas, vyr. buhalteris K. Degutis. Jie išpareigojo likviduoti valstybinės drausmės pažeidimus. V. Kst.

DAVOSI VISIEMS PADĖTI. Niekad nesiskuldavo, nors ir pergyveno tikrai didelį sukrėtimą. Kiti akivaizdoje visa tai išversdavo į humorą ir pasakodavo ne su kartėliu ir skundimuisi, bet su ... šypsena. Siuose kraštuose liko tik jo žmona Julija, o broliai, seserys ir kiti giminės gyvena Lietuvoje. Laidojimo apeigas atliko klebonas kun. J. Staškus. Palaikotas Londono Sv. Petro katalikų kapinėse.

LIGONIAI SV. JUOZAPŲ LIGONINĖJE, 405 kamb., po operacijos sveiksta Marijus Chainauskas. Iš Viktorijos ligoninės grįžo ir baigia namuose pasveikti Oleka iš Aylmer apyl.; londoniškiai — St. Švilpa, sn., nesunkiai sužeistas automobilio nelaimėje, ir I. Danilūnienė po operacijos D. E.

KITOS ŽINIOS. Kristina Račinskaitė, Sv. Pranciškaus mokyklos mokinė, iš trijų lygiagrečių septynto skyriaus mokinių (100) laimėjo I vietą literatūros konkurse. Visos minėtos tautietės yra šeštadieniškos mokyklos mokinės. — Atlaikytos šv. Mišios už a.a. Gertrūdos Lumbienės ir Vlodo Skripkaus vėles. Užprašė A. J. Asmenavičiai iš Hamiltono. Taip pat atlaikytos šv. Mišios, užprašė p. Račinskienės iš Floridos. — Pakrikštytas Steponas Aleksandras Baltutis. — Į Gedimino Lumbio vestuves atvyko svečių iš labai toli: I. J. Račinskai, A. ir P. Kraujaliai iš Floridos, A. ir J. Asmenavičiai iš Hamiltono, J. S. Lukšiai.

K. A. S.

Torontiskė solistė J. SRIBIŠKIENĖ, Toronto Prisikėlimo ir Klevelando Sv. Jurgio parapijos chorai su dirigentu EUG. KRICKŠČIŪNU koncertuoja Klevelande

HAMILTON ONT

SLA 72 KUOPOS TRADICINĖ GEGUŽINĖ įvyks liepos 24 d. A. Padolskio gražioje sodyboje, Paris, Ont. Šiais metais SLA gegužinės tikslas — pagerbti Sibiro tremtinę ir disidentę Oną Poškienę. Ji yra 9 metų kalinta Sibire ir, nežūrint 70 metų amžiaus, priklauso Lietuvos komitetui žmogaus teismams ginti. To komiteto uždavyns — registruoti Helsinkio deklaracijos pažeidimus Lietuvoje. SLA 72 kuopa iš gegužinės gauto pelno O. Poškienės vardu įneš į Kanados Lietuvių Fondą \$100. Tam tikslui daroma loterija. Ji iniciatyvą jau parėmė J. Paukštys ir P. Dauginas iš St. Catharines. V-ba

SIBIRINIŲ TREMINIŲ minėjimas įvyks birželio 12 d. Šia tvarka: 11 v. pamaldos AV šventovėje. Po jų prie miesto rotušės įvyks bendras lietuvių, latvių ir estų minėjimas. Visų hamiltoniečių pareiga dalyvauti.

RENGIASI TUOKTIS Sarūnas-Petras Morkūnas iš Australijos su Anel-Angele Kaminskaitė. Susipažino Melbourne "Gyvataro" gastroliu metu Australijoje. Jungtuvės numatomos liepos 16 d. Į iškilmes atskris ir jaunuoji tėvai.

IS SEŠTADIENINĖS MOKYKLOS VEDEJO pareigų atsiskė J. Mikšys, jas ejęs nuo 1949 m. Bendrame tėvų komiteto ir mokytojų posėdyje 1977-78 m.m. mokyklos vedėjų išrinktas K. Mileris.

ATOSTOGŲ PAS TĖVUS iš Romos atskrido klierikas Vytautas-Ananas Gedrimas. K. B.

PARAPIJOS CHORAS gegužės 28 d. parapijos salėje suruošė savo metinį banketą, kuris praėjo linksmoji ir pakilioji nuotaikoj. Po sibirinių treminių minėjimo choras pradės vasaros atostogas.

I VYSK. V. BRIZGIO 50 metų kunigystės sukakties iškilmes Chicagoje vyks A. J. Mikšiai ir Br. Grajauskas. Vyskupas yra P. Grajauskienės pusbrolis.

JURGIS STUNDŽIA, International Harvester' įmonėj išsitarnavęs sau pensiją, pardavė savo namą ir su žmona išsikelia gyventi į Kitchenerio miestą.

TOMAS KUDABA, hamiltoniečių E. E. Kudabų sūnus, yra profesionalus futbolo žaidėjas. Britų Kolumbijos "Lions" futbolo klube jis yra pirmosios linijos gynėju. Tvirtu sudėjimu 26 metų Tomas seneniai Vanuveryje sukurė šeimą.

EMILIJAI MACIENEI suėjo 80 metų. Tą įvykį atžymint, dukra O. Jusienė ir marti D. Macienė ir savo namus gegužės 28 d. vakarą sukviėte visus mamytės draugus ir artinius.

JONO STONKAUS skulptūros, piešinių ir vitražų **PARODA**
 Lynnwood Arts Center, 21 Lynnwood Ave., SIMCOE, Ont.
 birželio 3 iki birželio 30 d.
 Visi mieliai kviečiami atsilankyti.
 Atidarymas — birželio 5, sekmadienį, 3-5 v.p.p.
 Galerija atidaryta kasdien nuo 9 v.r. iki 5 v.p.p., išskyrus pirmadienius; sekmadienį — nuo 1 v.p.p. iki 5 v.p.p.

Mėsos ir puikūs dešros gaminiai
 Skanėstai — kiekvieno skoniui **R. Denninger Ltd.**
 284 KING STREET E., HAMILTON — 528-8468
 740 UPPER JAMES ST., HAMILTON — 389-4113
 • GUELPH LINE prie PROSPECT,
 • BURLINGTON — 639-0510
 • LLOYD D. JACKSON SQUARE,
 • HAMILTON — 525-9641

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje įsikūręs nuosavuose namuose —
Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"
 830 Main Street East, telefonas 544-7125
 Darbo valandos: pirmadieniai — ketvirtadieniai nuo 10 iki 5 val., penktadieniai nuo 10 iki 7 val., šeštadieniai nuo 9 iki 12 val. Liepos — rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryti.
 Nemokama gynybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių potarnavimas. Kapitalas — virš \$9,000,000.
 MOKAME UŽ:
 depozitus (P.C.A.) 6%
 santaupas 7½%
 term. depozitus 1 m. 8½%
 IMAME UŽ:
 asmenines paskolas... 11%
 nekiln. turto pask... 9¾%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės
 AUSRA MACIULAITYTE-ZERR, JAV LB visuomeninių reikalų tarybos vadovė, JAV kongreso nario D. B. Fascell vadovaujama Europos saugumo ir bendradarbiavimo komisijai įteikė kelių šimtų dokumentų knygą, liudijančią, kad Sovietų Sąjunga, laudydama Helsinkio susitarimus, neišleidižia iš Lietuvos Marijos Jurgutienės ir Dainos Jurgutytės pas vyrą ir tėvą muz. Alojzų Jurgutį Čikagoje. D. E. Fascell atsiųstu laišku dėkoja už vertingą medžiagą, atskleidžiančią Sovietų Sąjungos laikyseną. Jis taipgi pabrėžia, kad visi komiteto nariai yra gliai susirūpinę Marijos ir Dainos būkle.

AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBA, skatinama lietuvių informuoti kitas tautas apie Lietuvos teises į laisvę, nutarė skirti tris premijas — 500, 300 ir 200 dolerių tiems lietuviams, kurie šias problemas sėkmingiausiai atskleis kitataučių laikraščiuose bei žurnaluose. Premijų mectentas yra kun. dr. J. Prunskis. Kandidatai iki 1978 m. sausio 15 d. gali siūlyti visi lietuviai, pridėdami jų rašinių iškarpas, Amerikos Lietuvių Tarybai, 2606 W. 63rd St., Chicago, Ill. 60629, USA.

PARASŪ LAPAI, skirti N. Sadūnaitė išlaisvinti, turi būti pasiūti į Vašingtoną, kur tvarkoma medžiaga artėjančiai Belgrado konferencijai. Visi parašų rinkėjai turimus lapus prašomi nedelsiant siųsti šiuo adresu: Mrs. Adeline Kutchnis, 21 Spinning Wheel Rd., Apartment A, Hinsdale, Ill. 60521.

LINAS KOJELIS, Los Angeles lietuvių Juozo ir Elenos Kojelių sūnus, siekia magistro laipsnio politinių mokslų srityje Princetono universitete, N.J. Gavęs JAV valstybės departamento leidimą ir savo universiteto rekomendaciją, L. Kojelis šią vasarą dirbs JAV ambasadoje Atėnuose.

NIUJORKE SV. PATRIKO KATEDROJE pakrikštytas klevelandiečių Raimondo ir Gražinos Kudukių sūnus Raimondas. Krikšto apeigas atliko Sv. Jurgio parapijos klebonas kun. B. Ivanauskas ir Klevelando arkivyskupijos kancleris mons. J. Quinn. Krikštavėliais buvo A. Balčiūnaitė-Zorskienė ir buvęs Niujorko gubernatoriaus bei viceprez. Nelsonas Rockefelleris. Jam įteiktas gintaro dirbinys — JAV viceprezidento emblema. R. Kudukis yra Klevelando miesto imonių direktorius, priklausantis JAV komisijai, kovojančiai su vandens ir oro tarša. Su N. Rockefelleriu jis susipažino ir susibūčiuolavo minėtoje komisijoje.

URUGVAJUS
 MONTEVIDEO LIETUVIAI yra suorganizavę lietuvių kalbos pamokas savo vaikams antradieniais ir penktadieniais. "Rintukų" ansamblio vaikus moko R. Liesinskienė ir kun. J. Giedrys, SJ. Vieną jų grupę sudaro visišaliai lietuviškai nekalbantys vaikai. "Rintukų" tautinių šokių mokytoja yra M. Dorelytė-Mockevičienė. Jai talkina dr. Alfredas Stanevičius. Su kitais didesniais vaikais dirba B. Mačankienė, su vidutiniais — A. Jeskevičiūtė, su mažiausiais — R. Dobilėvičiūtė. Tautinių šokių moko M. Mockevičienė, talkinama R. Josponienės ir C. Dorelytės. Abiejų vaikų grupių dainavimo mokytojas yra V. Dorelis.

N. Zelandija
 DIENRAŠTIS "THE AUCKLAND STAR" paskelbė išsamų D. Satterio straipsnį apie sovietų okupuotą Lietuvą — "Tautiškas tėbera gyvas lietuvių širdyse". Skaitytojai supažindinami su tragiškais įvykiais Lietuvoje nuo 1940 m. iki dabartinį dienų. Pagrindinis dėmesys skiriamas rezistencijai, kuri pirmiausia pasireiškė pokariniams partizanų kovoms, o dabar reiškiasi "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronika" bei kitais pagrindiniais leidiniais, viešu kaikiurių lietuvių protestu prieš religijos slopinimą, pagrindinių žmogaus teisių pažeidimus. D. Satterio daro išvadą, kad religijos persekiojimas palaiko tautinį lietuvių samoningumą. Net ir tie lietuviai, kurie šiaip jau yra abejingi religijai, dalyvauja religinėse apeigose, pabrėždami savo protestą ateizma brukanam okupantui.

Australija
 PENKTAJĄ BALTIEČIŲ SPORTE SVENTĘ balandžio 25-27 d. d. Melbourne surengė jungtinis baltiečių komitetas, vadovaujamas Melbourne sporto klubo "Varpas" pirm. R. Ragauso. Oficialiai ją atidarė Australijos parlamento pirm. B. Sneddenas, džiaugdamasis baltiečių vienigumu bei svariu jų įnašu į šio krašto gyvenimą. Krepsinį stipriausi buvo lietuviai. Jų berniukų, mergaičių ir moterų rinktinės išsikovojo pirmas vietas, o vyrų rinktinė, pralaimėjusi latviams, užėmė II vietą. Tinklinyje lietuvių moterų rinktinė pralaimėjo susitikimus su estėmis ir latviėmis. Lietuviai vyrų bei mergaičių rinktinė lietuvių rinktinė, pasiekdami pirmą pergalę šioje sporto šakoj ir užimdami II vietą. Baltiečių sporto šventė užbaigta specialiu pobūviu Latvų Namuose.

Vokietija
 EUROPOS DIENOS demonstracijoje, kuri trumpai buvo minėta "TZ" 21 nr. šiame skryje, lietuviams atstovavo Muencheno tautinių šokių grupė "Ratukas". Demonstracija gegužės 7 d. įvyko aikštėje prie Muencheno rotušės ir buvo skirta 1978 m. įvyksiantiems Europos parlamento rinkimams. Kalbėjo daug žymių politikų bei kultūrininkų. Meninę programą atliko bavarų choras, orkestras, šokėjai, Skotijos tautinių šokių grupė. Iš V. Vokietijoje esančių tautinių grupių buvo pakviesti tik rumunai ir lietuviai. Ypač šiltai buvo sutiktos "Ratuko" mergaitės, šokančios Sadutė. Šį šokį perdavė net televizija, o šokių nuotrauką įsidėjo laikraštis "Muenchner Merkur". Lietuviškos šokėjos visą laiką buvo apgultos fotografais, kuriuos viliojo jų gražūs tautiniai drabužiai ir gintaro karoliai.

ST. CATHARINES, ONTARIO

"PER KANČIAS Į GARBE" taip galima pavadinti mūsų pastangas dalyvauti šių metų tautybų festivalyje. Atsirado daug kliūčių. Kelios nemunietės mergaitės ėjo prie pirmosios Komunijos. Tuo būdu suiro tautinių šokių pasirodymo planas. Visos viltys, dėtos į Hamiltono "Gyvatarą", taipgi dėl labai svarbių priežasčių nebuvo sėkmingos. Laimei, estai turėjo vilties, kad gimnastės estaitės atvyks iš Toronto. Salė buvo pilnutėlė kanadiečių, jų tarpe ke-

liolika labai žymių žmonių — miesto burmistras Roy Adams, partijų atstovai, abiejų radio stočių komentatoriai, spaudos atstovai. Bet galų gale viskas pavyko gerai. Su žymiausias svečias supažindino radio bei televizijos darbuotojai I. Larocho. Trumpai kalbėjo burmistras, žymiausi Folk Arts Council vadovai ir kiti. Prie lietuviškų bei estiškių valgių išsirikiavo eilės žmonių. Valgiai išsibaigė labai greit, ypač lietuviški cepelinai, balandėliai bei koldūnai. Viskas buvo puikiai pagaminta vilniečių Marijos Paukštaitienės. O žmonių vis pilna salė — vieni ateina, kiti išeina. Višis domėjosi ir abiejų tautų parodėlėm: estų audiniai, odos dirbiniai, lietuvių paveikslais, medžio drožiniais, leidiniais angliu kalba. Paveikslai piešti vietinio šio meno mėgėjo su pusšimčio metų patyrimu šioje srityje. Jie galėjo būti tik vakarą parduoti vieš, bet nebuvo parduavinėjami.

Staiga pasirodė estaitės iš Toronto! Šios rūšies pasirodymo jos yra garšios. Mergaitės dailios, tarytum išlietos iš vario. Audra plojimų lydėjo kiekvieną jų pasirodymą. Išpūdingai atrodė ir vilnietis Kazimieras Bogušis su cimbalais, jam atsiųstais juo tėvo iš vietovės netoli Toronto. O skambino jis tikrai mokoviškai. Deja, pilna salė žmonių, žinoma, nesilaikė tylos, bet, kas norėjo, girdėjo keistai retus šio senoviško instrumento garsus. Vienas estas irgi gerai skambino kažkoku instrumentu, panašiu į kankles. Kitą dieną visą renginį nuotrauką K. Bogušio, skambinančio instrumentu, ir lietuviškas bei estaitės. Festivalio atidarymo iškilnių nuotraukoje pirmoje vietoje iš šono matyti "Miss Lithuania" Daiva Stetikaitė, už jos su vėliava — broliukas Arvydas.

"Open House" programos metu visom etninėm gražuolėm, kurių šiemet buvo bene 34, vadovavo mūsų Daiva. Visos priėjo prie mikrofono iš eilės ir prisistatė.

Taigi dar syki atlaikėme lietuviškas garbės frontan šiam mieste, kur žodis "Lithuania" yra žinomas kiekvienam šio krašto gyventojui.

DIDYSIS FOLK ARTS PARADAS įvyko gegužės 28 d. Dalyvavo ir lietuviai. Gražiai atrodė "Miss Lithuania" (Nukelta į 7-tą psl.)

KETVIRTAJAME TEATRU FESTIVALIJE vertintojų komisijos apdovanoji žymenimis. Viršuje iš kairės — D. Mackialienė, Los Angeles Dramos Sambirio režisė, gausi žymenų už geriausiai paruoštą veikalą; M. Kalvaitienė, gausi žymenų už geriausiai atliktą pagrindinį aktorės vaidmenį; M. Matas, apdovanotas žymeniu už geriausiai atliktą pagrindinį aktorės vaidmenį; E. Dauguvytė — Kudabienė, KLB kultūros komisijos pirmininkė ir faktinio festivalio vadovė; rašytojas Vyt. Alantas žymenų įteikime. Trūksta A. Ulbino, gavusio žymenį už geriausiai atliktą antraeilį vaidmenį

Bernardinai senovės Lietuvoj

Vertinga kunigo daktaro Viktoro Gidžiūno studija lotynų kalba

PAULIUS RABIKAUSKAS

Apie Lietuvoje 16-18 a. veikusius jėzuitus jau nemaža tyrinėta ir rašyta, nors dar yra archyvuose daug medžiagos, ypač apie toliau nuo Vilniaus buvusias kolegijas ir rezidencijas, kuri dar tebelaukia savo valandos, kad kas nors ją pakviestu lydyti apie praėjusius laikus. Tarsi apakinti iš jėzuitų universiteto Vilniuje ir iš tik jų kolegijų sklindančios mokslo šviesos, dažnai pamirštame, kad praeities Lietuvoje buvo daug kitų vienuolių, kurios irgi išlejo į mūsų dvasinės kultūros istorinę tėkmę, palikdamos joje didesnių ar mažesnių pėdsakų. Todėl visai teisingai pasielgė prof. dr. R. Plečkaitis, kai gildendamas feodalizmo laikotarpio filosofijos Lietuvoje raidą, nesitenkino vien jėzuitais, bet vaisingai išplėtė tyrinėjimo akiratį iki dominikonų, pranciškonų, bernardinų, karmelitų, pijorų, trinitorių ir kitų vienuolių, turėjusių Lietuvoje savo mokyklų, jose dėsciusių filosofijos dalykus.

Kai daug kitų Lietuvoje besidarbavusių vienuolių — jų tarpe ir dominikonai — neturi pačių lietuvių parašytos kiek išsamesnės istorijos, pranciškonų praeiti, ypač tie, kurie buvo vadinami bernardinai, jau kelintas dešimtmėtis nuosekliai tyrinėja visiems gerai žinomas lietuvių istorikas pranciškonas T. dr. Viktoras Gidžiūnas. Pradėjo nuo pranciškonų su lietuvišiais susitikimų dar Mindaugo laikais ir trintis stambesniais darbais atvaizdavo jų veiklą Lietuvoje iki 16 a. pabaigos. Tai moksliniai darbai, visi trys parašyti lotynų kalba; pirmasis išleistas atskiru leidiniu, kiti du išspausdinti pranciškonų istorijos žurnale "Archivum Franciscanum Historicum" (1970, 1975 ir 1976 m.) ir išleisti taip pat atskirais atspaudais.

Bernardinų gyvenimas ir apatalavimas

Prieš akis — naujas atspaudas, 134 puslapių knyga. Tai tiesioginis kito panašaus, 1970 m. pasirodžiusio atspaudu tęsinys. Tuomet autorius aprašė bernardinų ir Lietuva atvykimą, jų įsikūrimą Vilniuje, Kaune, vėliau Tykocine ir Polocke, atskiros lietuvių bernardinų provincijos įsteigimą ir šios sunkiais laikais vargingą egzistenciją, kol buvo priversta 1576 m. vėl susijungti su Lenkijos provincija. Dabar

Santykiai su stačiatikiams ir protestantais

Autorius nepraėjo tylomis pro vienuolių bernardinų santykius su kitatikiais, ypač su Ryčių Lietuvoje gyvenusiais stačiatikiams, kuriems bernardinai Vilniuje ir Polocke ruošė dirvą susijungti su Roma, su protestantais, kurie kaip tik tuomet, kai buvo kanoniškai įsteigta Lietuvos bernardinų provincija

(1530), pradėjo skverbtis į Lietuvą.

Visa tai apžvelgęs autorius gali su neslepiaumu pasididžiavimu tvirtinti: Lietuvos bernardinai ne vieno savo konvento, nė vienos savo šventovės neatidavė protestantams ir, kiek šiandien žinoma, ne vienas iš lietuvių observantų netapo protestantizmu sekėju.

Tuo, deja, negali pasigirti kiti pranciškonų šaka — lietuvių konventualai. Bernardinai buvo geriau pasiruošę sutikti atšniokščiandį protestantizmą bangą. Jau 1520 m. generalinis jų viršininkas Pranciškus Lichetti, Krokuvoje vykstant Lenkiją ir Lietuvą apimančios provincijos kapitulai, griežtai ipareigojo visus ordino narius visame paklusti Romos popiežiui, vengti Liuterio klaidų ir studeginti jo knygas. Sekančiais metais buvo įsakyta melstis, kad Dievas apsaugotų Bažnyčią ir juos pačius nuo Liuterio paklydimų.

Jei patys protestantai ir nepasidavė, tačiau neatrodė, kad Lietuvos bernardinai būtų plačiau pasireiškę kovoje su šia naujove Lietuvoje. Autorius paaiškina tariamą neveikumą, nurodydamas ir tuometinę Lietuvos bernardinų padėtį. Visu pirma — mažas vienuolių skaičius: apie 1520 m. tebuvė 13 brolių, tinkamų eiti kokias nors atsakingas pareigas. Ir iš viso keturiuose Lietuvos vienuolyneose bernardinų tuomet tebuvo apie 80. Be to, anų laikų dvasinis klimatas nebuvo palankus skatinti pašaukimams ir vienuolišką gyvenimą. Negalima pamiršti, jog, bernardinams sudarant atskirą Lietuvos provinciją, jiems palankūs didikai buvo pasizadėję įsteigti apie 12 naujų vienuolių, bet vėliau jie savo pažadų nebetesėjo. Kairurie jų patys nuėjo į protestantizmą.

Prisidėjo ir kitokios nesėkmės bei nelaimės. 1560 m. eretikai Vilniuje sudegino jų šventovę ir vienuolyną. (Dabartinėje Lietuvoje išleistuose anų laikų aprašymuose, kur mėgstama smulkiai išnagrinėti įvykius ar tariamus katalikų prieš kitatikius išsišokimus, šis savyje ne toks jau bereikšmis įvykis, kaip ir daugelis kitų panašių, kur nu tikėjusieji yra ne kitatikiai, o katalikai, visai neminimas). Vos Didysis Lietuvos kunigaikštis Zygmantas Augustas spėjo vienuolyno namus ir šventovę atstatyti, 1554 m. Vilnių nusiaubė

didžiulis gaisras, dar žiauriau sunaikinęs atstatytą vienuolyną. Tuo tarpu (1563 m.) maskiviečiai užpuolė išgriovė bernardinų vienuolyną Polocke, išžudė 5 ten gyvenusius brolius. Prisidėjo dažnai pasikartoję bado ir maro metai. Apie 1570 m. Lietuvos bernardinų provincija nebegalėjo ilgiau pati išsilaikyti; trijuose jos vienuolynuose (Vilniuje, Kaune ir Tykocine) beliko iš viso 9 vienuoliai. Nebeliko kitos išeities, kaip juos prijungti prie Lenkijos provincijos, kas 1576 m. ir buvo padaryta. (Bus daugiau)

Vilnietės solistės koncertas

J. KUPRIONIS

S. m. gegužės 4 d. kuklijoje aplinkoje ir su dar labiau kuklia reklama įvyko Los Angeles mieste viešėjusios Vilniaus operos solistės Giedrės Kaukaitės-Zebrūnienės koncertas. Jį surengė vietos lietuvių visuomenės veikėjai "Women Club" — lietuviškiems parengimams dažnai naudojamoj salėj, Santa Monikoje.

Sis G. Kaukaitės koncertas buvo labai savitas, daug menantis. Tai buvo išimtinai liaudies dainų ir melodijų pynė. Solistė ją suderino taip, kad palyginimui pirmojoje koncerto dalyje davė 6 dainas itališkai, po to padainavo 7 ispanų liaudies dainas. Na, italių bei ispanų liaudies dainų, kaip ir pačių tautų, charakteris skiriasi nuo lietuvių. Ten dažnai reikišias temperamentas, garsų kapojimas ir pan.

Antroji koncerto dalis susidėjo vien iš lietuviškų liaudies dainų. Jų melodijos, nors įvairių kompozitorių, — V. Kairiūkščio, R. Zigačio, V. Bajoro, yra kiek m o d i f i k u o t o s, kaip sakoma, harmonizuotos, bet pagrįdame su subtiliai išlaidytomis ir dainininkės atitinkamai išsivertusiais lietuviškais liaudies motyvais.

Visų tautų liaudies dainose atsispindi tautos dvasia. Kadangi lietuviams per ilgus šimtmečius teko pakelti visokiausio vargo ir negerovių, tai ir jų dainų žodyuose bei melodijose labai daug melancholijos.

Sis koncertas buvo tarytum gilus lietuvių sielos aimanų išsiveržimas. Jau vien dainų pavadinimai gliauli prasmingi. Štai jie: "Neturiu namelių", "Ant' atbėga laivuzis", "Lopšinė", "Kur tėvelio klėtėlė", "Rituoja juosė", "Malda", "Tu, vyšnele", "Ugdė motulė". Šios dainos, nors turi melodijų variacijas, bet visos jos skelbia prislėgtos tautos dvasią. Paskutinės dainos žodžiai "Ugdė motulė... išblėsk mane už žalių girių, už aukštų kalnų... už plačių jūrų... aš negirdėsiu motulės verkimo..."

tėvelio šauksmo..." ir melodija drebingi širdį. Tuose žodyuose matai tautos dejonę, girdi šauksmą. Žinoma, šis šauksmas šiais visokių paimavų ir netikrumų laikais nevisu vieniškai suprantamas. Ypač gyvenant už "plačių jūrų" patogiai, nejučiant jokios baimės ar sau pavojaus iš niekur, susidaro palankios sąlygos įvairioms pažiūroms bei interpretacijoms, įskaitant ir tokias, kurios taip varganą lietuvišką padėtį tik dar labiau apsunkena.

Tokias nuotaikas žadino šis savitas, retai girdimas koncertas. Publikos gausių plojimų prašoma, solistė, nors kiek pavargusi, dar padainavo 4 liaudies dainas.

Dainininkė yra jaunutė, augšta, liekna, natūraliai linksmo veido, ryžtingų judesių. Jos sopranas gražiai išlygintas, pasiekęs augštos meninės kultūros. Ypač jai lengva sklandžiai kilti į augštuosius tonus. Ji yra baigusi valstybinę Lietuvos konservatoriją 1968 m. Po to 1968-1970 m. mokėsi Milano "La Scala" teatre, Italijoje, pas profesorių G. Barą ir A. Merlinį. Dabar ji pastoviai dainuoja Vilniaus operoj pagrindines roles. Ji pastoviai koncertuoja su simfoniniu filharmonijos orkestru, kameriniu orkestru, su vargonų virtuozu Leopoldu Digriu, senosios muzikos ansambliu.

G. Kaukaitė gastroliaavo Suomijoje, Norvegijoje, Čekoslovakijoje, Lenkijoje, Vengrijoje, JAV. Jos Los Angeles mieste ji yra dainavusi prieš 4 metus. Girdėję ją tada ir dabar liudija jos gražią pažangą.

Šią vasarą, palikusi namuose dvi dukreles, su savo vyru architektu, meninių filmų režisierium Arūnu Zebrūnu, cionykščiu lietuvių pakviestis, vėl lankėsi Los Angeles mieste. Taip dar šią vasarą solistė turi pakvietimą į Daniją ir Svediją, kur ji su vargonų muzika duos įvairių giesmių koncertus.

"Vienos aistros istorija"

PR. NAUJOKAITIS

Didesnių grožinės literatūros kūrinių vertimai į lietuvių kalbą iš svetimų kalbų išseivijo yra retas dalykas. Gal dėlto, kad daugumas ir vėlesniųjų atvečių, ypač jaunesniųjų karta, jau pakankamai moka svetimų kalbų (Amerikoje, Kanadoje, Anglijoje ir Australijoje — anglų kalba) ir gali veikalus skaityti originaline kalba. Tačiau pasaulinio garso kūrinių išvertimas žymiai praturtina ir išseivijo lietuvių literatūrą. Vertimų srityje išseivijo daugiausia yra nusipelnęs Povilas Gaučys.

Daug veikalų jis yra išvertęs nepriklausomybės laikais. O vien Amerikoje be smulkesnių vertimų periodikoje jis yra išleisęs 4 vertimų knygas: "Pietų kryžiaus padangė" — P. Amerikos novelių antologija, "Anglų novelė" — antologija, Jose Eustasio Riveros romanas "Amazonės džunglėse". Ir štai po ranka turime garsaus ispanų rašytojo Migelio Unamuno (Miguel de Unamuno — 1864-1936) romaną "Vienos aistros istorija". Knygos pradžioje vertėjas duoda žiupsnelį žinių apie romano autorių. M. Unamuno yra žymus ispanų rašytojas: poetas, romanistas, dramaturgas, eseistas, filosofas, darsis įtakos ir kitų Europos kraštų literatūrai, išverstas ir daugelį kalbų. Kilęs iš baskų, bet gliauli įsilijęs ir ispanų kultūros dvasia ir psichologija, savo pažiūroms buvo artimas krikščioniškiems egzistencialistams, jautęs gyvenimo tragizmą, rūpinęsis mirties ir pomirtinio gyvenimo problemomis, kritikavęs kaikiurias krikščionybės dogmas.

didžiulis gaisras, dar žiauriau sunaikinęs atstatytą vienuolyną. Tuo tarpu (1563 m.) maskiviečiai užpuolė išgriovė bernardinų vienuolyną Polocke, išžudė 5 ten gyvenusius brolius. Prisidėjo dažnai pasikartoję bado ir maro metai. Apie 1570 m. Lietuvos bernardinų provincija nebegalėjo ilgiau pati išsilaikyti; trijuose jos vienuolynuose (Vilniuje, Kaune ir Tykocine) beliko iš viso 9 vienuoliai. Nebeliko kitos išeities, kaip juos prijungti prie Lenkijos provincijos, kas 1576 m. ir buvo padaryta. (Bus daugiau)

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LITUANISTINIO INSTITUTO literatūros skyriaus vedėjo prof. dr. Br. Vaškeliio pranešimu, lietuvių literatūros istoriją anglų kalba paruošė dr. Vincas Maciūnas ir rašytojas Antanas Vaičiulaitis. Jos apimtis — 250 psl. Knyga "Istorinė lietuvių drama" lietuvių kalba rašo dr. K. Ostrauskas, dr. R. Silbajoris, V. Trumpa ir dr. Br. Vaškeliis. Santraukos bus skaitomos Čikagoje įvyksiančiame lietuvių mokslo ir kultūros simpoziume. Lituanistikos Institutas taipgi jau yra sutelkęs autorius Lietuvos istorijai parašyti. Apie 1000 psl. turėsiantį veikalą rašo: prostore — dr. J. Puzinas, 1219-1492 m. laikotarpi — dr. J. Jakštas, 1492-1717 m. — S. Sužiedėlis, 1717-1795 m. — dr. R. Misiūnas, 1795-1914 m. — dr. D. Fainhauzas, talkinamas V. Trumpos, dr. V. Maciūno, R. Krasausko, J. Dainausko ir prel. J. Jutulio, 1914-40 m. — dr. T. Remekis, nuo 1940 m. iki dabartinių dienų — dr. B. Mačiūka. Rankraštį tikimasi paruošti per vienarius metus.

LITUANIJOS ISTORIJOS DRAUGIJA Čikagoje paskelbė Lietuvos istorijos monografijos konkursą. Tema pasirinkta iš betkurio Lietuvos istorijos laikotarpio, bet monografija turi remtis šaltiniais bei moksline literatūra, turi būti parašyta lietuvių kalba. Apimtis — 150-200 mašinarčio puslapių su dvigubu cilčių tarpu. Laimėtojų laukia \$1.000 premija. Jos mecenatas — kun. dr. J. Prunskis. Konkursui siunčiamos monografijos pasirašomos slapyvardžiu, autoriaus pavardę, vardą, adresą ir telefoną numerį pridedant atskirame užklijuotame voke. Monografių bus laukiami iki 1978 m. gegužės 1 d. Jos siunčiamos šiuo adresu: Lietuvių Istorijos Draugijai, 6547 So. Washtenaw Ave., Chicago, Ill. 60629, USA.

TRADICINES LIETUVIŲ DIENAS Los Angeles mieste birželio 18-19 rengia Sv. Kazimiero parapija, vadovaujama klebono prel. J. Kuėingio. Jos bus pradėtos birželio 18 d. dail. V. Ziliaus parodos atidarymu ir koncertu, kurio programą atliks montrealiet sol. Gina Čapkauskienė, vietinė pianistė Raimonda Apeikytė, kompoz. Broniaus Budriūno vadovaujamas vyrų kvartetas. Sekančią dieną, sekmadienį, bus iškilmingos pamaldos su kun. B. Markaičiu, SJ, pamokslu, o po jų bus pakartotas šeštadienio koncertas.

SOL VITA VALIKONYTĖ-TALANDIENĖ, koloratūrinis sopranas, šešiomis klabomis atliko koncertinę programą tarptautinės Cornell universiteto studentų organizacijos vakare Ithacos mieste, Niujorko valstijoje. Vakara surengė tarptautinis šio universiteto profesorių bei dėstytojų žmonių komitetas. Jo programą koordinavo 1977-78 metams yra sol. V. Talandienė.

AMERIKOS LIETUVIŲ BIBLIOTEKOS LEIDYKLA, angliškai žinoma kaip Lithuanian Library Press, Inc., sėkmingai veikia Čikagoje, vadovaujama direktorių tarybos pirm. dr. Jono Puzino ir valdybos pirm. Algimanto Kežio, SJ. Lig šiol leidykla yra išleisusi tris knygas: Algimanto Kežio, SJ, redaguotus albumus apie Čikagos lietuvių kapines — "Palikė tėviškės namus" ir "A Lithuanian Cemetery", Vlodo Būtno "Pennsylvanijos angliakasių Lietuva". Šią vasarą pasirodys ketvirtasis leidinis "Lithuanians in Multi-ethnic Chicago", parašytas istoriko Dovydo Fainhauzo, remiantis įvairiais šaltiniais, retais dokumentais. Būsimų leidinių sąrašas yra kun. St. Ylos "Lietuvių šeimos tradicijos", A. Skrupskelienės knyga "Lithuanian Writers in the USA", J. Zilevičiaus redaguotas veikalas "Amerikos lietuvių muzika, teatras" ir kun. J. Prunskio "Lietuviai Sibire". Prenumeratoriams, iš anksto užsisakantiems dar neišleistas knygas, duodama 15%. Leidykla taipgi telkia ir savo narius su \$100 finansine parama. Siunčiami čekiai rašomi Lithuanian Library Press, Inc., vardu. Leidyklos adresas: 5620 So. Claremont Ave., Chicago, Ill. 60636, USA.

ANTROJI ČIURLIONIO GALERIJA, INC., Čikagoje pirmąją išseivijo lietuvių dailininkų parodą tautine tema atidėjo spalio 7 d. Šį sprendimą padarė vertintojų komisija — dailininkai A. Varnas, J. Strods J. Mieliulis, P. Kaupas, vadovaujama galerijos atstovo dail. M. Šileiko. Posėdyje taipgi nutarta numatyti \$1.000 premiją už geriausią kūrinių paverstis trimis premijomis: I — \$500, II — \$300 ir III — \$200. Be šių premijų, bus paskirti trys žymenyms už kitus geriausius kūrinius. Apie parodai jau pateiktus ir jom priimtus darbus bus pranešta jų autoriams. Iki rudens juos bus leista pakeisti ir naujais. Lietuvių dailininkai, norintys dalyvauti atidėtoje parodoje, jai siūlomų kūrinių skaidres, nuotraukas arba pačius darbus turi pateikti iki rugsėjo 1 d., parodan priimtų darbų nespavoltas nuotraukas katalogui ir spaudai — iki rugsėjo 20 d., visus priimtus darbus — iki rugsėjo 30 d. Adresas: Čiurlionio Galerija, Inc., 4038 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632, USA. Kiekvienas dailininkas parodai gali siūlyti ne daugiau kaip 10 savo kūrinių. Paroda bus atidaryta ir premijos įteiktos spalio 7 d.

LIETUVIŲ LIAUDIES MUZIKOS instrumentų ansambliis "Sutartinė", vadovaujamas Prano Tamošaičio, veiklos dvidešimtmetį paminėjo trims Vilniuje surengtais koncertais. Pirmajame skambėjo J. Svėdo, V. Klovos, K. Brundzaitės, V. Paketūro, A. Bražinsko ir J. Juozapaitio kompozicijos, atliekamos ansamblio birbynininkų kvinteto — J. Urbono, A. Puodžiuko, A. Gliebaus, B. Māro ir E. Gabnio. Antrasis koncertas, skirtas vien tik kanklių muzikai, buvo pradėtas J. Svėdo bagateliu ciklu "Pievų taku", užbaigtas to paties kompozitoriaus koncerto kanklėmis. Programon taipgi buvo įtrauktos V. Paketūro pjesės "Vasaros rytą", "Rytmečio varpeliai", dvi J. Juozapaitio sonatos kanklėmis dalyms, naujoji L. Povilaicijo pjesė kanklių ansambliui "Tū-to". Koncerte dalyvavo ansamblio solistės kanklininkės D. Čapliauskaitė ir J. Slipkuvienė, o jį B. Dvariono, R. Zigačio, J. Gaižausko dainomis papildė sol. R. Mačiūtė, Vilniaus filharmonijos sopranas. Baigimasis visos "Sutartinės" koncertas, tūkstantis iš eilės, įvyko gegužės 6 d. Vilniaus filharmonijos salėje. Jame dalyvavo dažni "Sutartinės" talkininkai; Vilniaus operos solistai V. Noreika, M. Aleskevičiūtė, E. Kuodis, dainininkai J. Girijotas. Pastarieji du yra pasižymėję gražiais duetais, atliekamais su "Sutartinės" palyda. Jų plokštėms yra pasiekusios ir išseivijos lietuvių. "Sutartinės" vadovas P. Tamošaitis savo pirmuosius žingsnius muzikos pasaulyje yra žengęs kaip birbynininkas "Lietuvos" ansamblyje. Šiuo metu jis ne tik vadovauja "Sutartinė", bet ir ruošia birbynininkus Vilniaus konservatorijoje.

MARIAUS BARANAUSKO meninių nuotraukų parodą Vilniuje surengė Fotografijos Meno Draugija savo salone. Apie 60 parodai pateiktų nuotraukų atskleidė Lietuvos laimėjimus, vidinius žmogaus bruožus, gamtos grožį. M. Baranauskas yra Tarptautinės Fotografijos Meno Federacijos narys, laimėjęs bei pripažinimo suilaukęs ir už Lietuvos ribų.

LIAUDIES INSTRUMENTŲ ORKESTRU muzikos šventėje Uzbekijos sostinėje Taškente lietuviams atstovavo Klaipėdos miesto orkestras, vadovaujamas Algirdo Vyžinto. Jo repertuare — B. Dvariono, J. Svėdo, J. Tallat-Kelpšos, J. Gaižausko, A. Bražinsko bei kitų kompozitorių kūriniai. Šventėje dalyvavo sąjunginio darbo žmonių meno saviveiklos festivalio laureatai.

LIETUVOS PROFESINIŲ TECHNIKŲ MOKYKLŲ dailiojo skaitymo konkursą laimėjo: klaidpėditė G. Mašidaukaitė, šiaulietė J. Mazolietė, viešvilietė P. Limantas, vilnietė V. Paulavičiūtė. Konkurso tema — "Tėvynė — darbas — žmogus". Jame skambėjo lietuvių ir kitų poetų kūrybos posmai. "Nemuno" žurnalo prizas buvo įteiktas geriausiai pasirodžiusiom šiaulietėm — 43-čiosios profesinės technikos mokyklos auklėtinėm.

VILNIAUS KONSERVATORIJOS Klaipėdos skyriaus teatrinė katedra ruošia mokytojus mokykloms su literatūros-režisūros specialybe. Klaipėdoje įvyko tokių mokytojų, dirbančių pirmuosius metus mokyklose, sąskrydis. Jų uždavinys — organizuoti mokslieiviškus teatrus bei jiems vadovauti. Sąskrydyje konstatuota, kad šiai naujovei nevisos mokyklos teikia reikiama dėmesį. V. Palčinskaitės pasaka "Aš vejuosi vasarą" sąskrydyje dalyviam suvaidino kringiški II vidurinės mokyklos moksleiviai, paruošti teatrinės katedros absolvento G. Verbuto, o muziką sukūrė Klaipėdos skyriaus konservatorijos vyr. dėstytojas G. Purlys.

VILNIAUS MENO DARBUOTOJŲ RŪMŪOSE viešojo Kauno dramos teatro aktorė Rūta Staliūnaitė su poetine ir muzikine kompozicija "Valanda, kai esi". Jai ji buvo pasirinkusi keturių juos poečių — O. Bakuikonytės, G. Čiekaitės, A. Pūšytės ir D. Saukaitės posmus apie meilę su muzikine pianisto J. Andrejevo palyda. Vakaro dalyvius su kūrinybiu R. Staliūnaitės kelius supažindino teatro kritikė A. Girdziūskaitė, į klausimus atsakinėjo ir pati aktorė.

RESPUBLIKINIAM KINO SCENARIJŲ KONKURSUI buvo gauti 281 kūrinių. Vertintojų komisija dėl žemo scenarijų lygio nutarė I premijos neskirti ir ją pakeisti trim paskatinamosiom. Antrąją premiją laimėjo inž. A. Daškus už scenarijų "Napoleonas" su keturiom žvakuotėm", trečiąją — žurnalistas E. Uldukis už "Septynis susitikimus be rytdienos". Paskatinamosios premijos įvertinti scenarijai: dramaturgo R. Gavelio "Paskutinis raundas", kino dramaturgo K. Zalenso "Dingusieji ne visada žūsta", rašytojo R. Kašausko ir kritiko S. Lipsko paruošta R. Kašausko romano "Mažos mūsų nuodėmės" ekranizacija. Lietuvos kino studija sekancias metais sukurs filmą pagal A. Daškus scenarijų "Napoleonas" su keturiom žvakuotėm".

V. SRIJOS GIROS romaną "Votratinkiai draikėsi be vėjo" 8.000 egz. tiražu išleido Prahos leidykla "Vyshehard". Iš lietuvių kalbos vertė V. Gaja.

V. Kst.

REALESTATE LTD.
2273 DUNDAS ST. WEST
TORONTO, ONT. M6R 1X6
(prie Bloor St. W., priešais "Towers" aikštę)

HIGH PARK BLVD. — INDIAN RD., 10 kambarių atskiras mūrinis namas, perdirbtas į 3 atskirus butus. Garažas su privačiu privačiumu. Įmokėti \$7.000; prašo \$58.500.

BLOOR — HIGH PARK, 8 kambarių namas per du augštus, atskiras, 2 virtuvės, 2 prausyklos; garažas ir platus šoninis įvažiavimas. Įmokėti \$12.000, namas be skolo.

INDIAN RD. — WESTMINSTER AVE., gražus, didelis 11 kambarių namas. Trys atskiri butai: 3 prausyklos, 3 virtuvės, 4 kambariai pirmame augšte. Gera vieta gyventi ir nuomotui. Įmokėti \$15.000.

BLOOR — JANE, naujai atremontuotas, 7 kambarių mūrinis atskiras namas. Moderni virtuvė, ekstra kambarys rūšyje. Garažas ir šoninis įvažiavimas. Įmokėti apie \$15.000.

HIGH PARK — BLOOR, atskiras, mūrinis 4 butų namas, parduodamas už labai pigią kainą. Prašo tik \$69.500 su maždaug \$10.000 įmokėjimu. Dėmesio vertas pirkiny.

INDIAN GROVE — HUMBERSIDE AVE., 11 kambarių duplexas. labai gražiai įrengtas namas su didelėmis moderniomis virtuvėmis ir balkonais. Įmokėti \$15.000.

ST. JOKUBAITIS — (bendradarbis)
Toronto Real Estate Board narys
Tel. 534-3511 — namų 537-2869

LIETUVIO SAVININKO VAISTINĖ
MARGIS DRUG STORE

JOHN V. MARGIS, Phm. B.
408 Roncesvalles Ave. Tel. 535-1944
PRIIMA "ONTARIO DRUG BENEFIT" RECEPTUS.
VAISTAI, KOSMETIKOS PREKĖS IR KT.
NEMOKAMAS PRISTATYMAS Į NAMUS

Prisikėlimo Parapijos
Kredito Kooperatyvas

999 College St., Toronto, Ont. • Tel. 532-3400
M6H 1A8

AKTYVAI — virš 12 milijonų

KASOS VALANDOS:	MOKA UŽ:
Pirmadieniai 10 - 3	term. indėlius 1 metų 8¼%
Antradieniai 10 - 3	pensijų ir namų s-tas 9%
Trečiadieniai uždaryta	taupomąsias s-tas 7%
Ketvirtadieniai 10 - 8	depozitų-čekių s-tas 6%
Penkadieniai 10 - 8	DUODA PASKOLAS:
Šeštadieniai 9 - 1	asmenines 9½%
Sekmdieniais 9.30 - 1	nekiln. turto 9¼%
	investacines 10%

Skyrius ANAPILYJE veikia sekmdieniais — 9.30 v.r. iki 1 v.p.p.

Nemokama visų narių gyvybės drauda pagal sutaupytą dydį iki \$2.000, asmeninių paskolų, mirties ir invalidumo atvejais — iki \$10.000. Parduodame "American Express" kelionių čekius ir pinigines perlaides. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas. • Mūsų tikslas — ne PELNAS, bet sąžiningas PATARNAVIMAS lietuviams.

STEPHAN'S FURS 406 Roncesvalles Ave.
telefonas 536-5936
Parduodami kailiniai apsiaustai ir įvairaus kailio kepurės. Priimami užsakymai. Daromi pataisymai bei persiuvimai.

Autorite Sales and SERVICE
Telefonas 531-1305 1636 Dundas St. W.
ir Bloor Autorite Garage, 296 Brock Ave. (tarp Dundas ir College)
• Sąžiningas ir patikimas patarnavimas.
• Visi automobilių mechaniniai taisymai.
• Snieginės ir paprastos padangos, Michelin, B. F. Goodrich, Radial ir kt. Sav. FRANK PETTIT

Lietuviška maisto gaminių krautuvė
PARKSIDE MEAT MARKET
335 Roncesvalles Ave., Toronto, Ontario
Telefonas 535-1258
• Užsakymai priimami telefonu • Nemokamas pristatymas •

AR TURITE SUNKUMŲ SUPRASTI KĄ REIŠKIA GYVYBĖS DRAUDA?
KLAUSKITE MANE APIE • pajamų mokesčių atskaitas • pensijų planus • RRSF • registruotą pensijų planą • invalidumo pajamas • nuosavybių draudimą • šeimos apsaugą • studentų draudimo fondus mokslui eiti
2 Carlton Street, suite 714
Namai: 766-5857 • Raštinė: 363-7881
Juozas Eimis Ramas, District Manager of Canadian Premier Life

DUFFERIN RADIO AND TV SALES AND SERVICE
Taisomi televizijos, HI-FI ir radijo aparatai. • Parduodamos lempos ir baterijos. • Pritvyrės specialistas su ilga praktika.
1000 College St. • LE 1-3074 • Sav. P. Užbalis

P. ir T. SERVICE CENTRE garažas
(1862 Mattawa Ave., Mississauga, L4X 1K1, tel. 279-4371)
Važiuoti į vakarus Dundas St. W. nuo 427 kelio 1 mylia, sukiti kairėn prie pirmųjų žviesų (į pietus) Wharton Way, važiuoti Wharton Glen gatve tiesiog į garažą.
• Sąžiningai atliekame visus automobilių mechaniskus pataisymus. • Savininkai: A. Paškevičius ir J. Tamošiūnas

Lietuvių Skautų Sąjungos seserijos sąskrydžio dalyvės žygiuoja į pamaldas Klevelande
Nuotr. V. Bacevičiaus

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)
ji rodyt ir komentuos rytinėje programoje "Good Morning America". JAV imigracijos departamento atstovas W. Cook betgi pareiškė spaudai, kad šiuo atveju ji turės gauti specialų darbo leidimą. Fotografavimas žurnalui "People" buvo pažėdęs JAV įstatymus, tačiau tada leidimo nebuvo pareikalauta, nes Margareta buvo Kanados premjero žmona.

Laikraštis "Edmonton Journal" gegužės 21 d. vedamuoju atkreipė Albertos skaitytojų dėmesį į Rygoj leidžiamos "Sovietinės Latvijos" straipsnį, teigiantį, kad laisvoji Kanada visuomenė iš tikrųjų yra surakinta grandinėmis. Edmontoniško laikraščio redakcija pasiūlė "Sovietinei Latvijai" pasikeisti ne-cenzūruotais straipsniais. "Sovietinei Latvijai" būtų pateiktas Sovietų Sąjungą kritikuojantis kanadiečių žurnalistų rašinys, o "Edmonton Journal" paskelbtų kritišką sovietinių žurnalistų rašinį apie Kanadą. Pasiūlymą jau atmetė "Sovietinės Latvijos" redaktorius pavaduotojas. Tuo, žinoma, dar kartą viešai įrodoma, kad visa sovietinė spauda yra griežtoje kompartijos cenzorių kontrolėje.

Šeštasis separatistinis Kvebeko partijos atstovų suvažiavimas Montrealyje paliko laisvas rankas premjerui R. Levesque referendumo datos bei jo pravedimo klausimu. Suvažiavimo dalyviai taipgi pilnai pritarė naujam prancūzų kalbos įstatymui, reikalaujanti, kad visų atėvių į Kvebeką vaikai būtų verčiami lankyti prancūziškas mokyklas, net ir tuo atveju, kai jų tėvai yra atvykę iš angliško Kanados provincijų. Buvo patvirtinta rezolucija, leidžianti laisvesnius abortus pagal pareikalavimą, bet prieš ją vėliau pasisakė premjeras R. Levesque ir susilaukė plojimų. Vieninteliu premjero R. Levesque pralaimėjimu tenka laikyti dviejų kairiojo sparno atstovų išrinkimą į vykdomąjį partijos komitetą.

Galima šiaurinio Kvebeko pasilikimą Kanados federacijoje iškelė federacinės vyriausybės ministerių kabineto sekretorius ryšiams su provincijomis G. Robertsonas. Kalbėdamas apie Kvebeko atsisikymo problemą Halifaxe, Dalhousie universitete, G. Robertsonas priminė studentams, kad šiaurinė Kvebeko dalis nepriklausė šiai provincijai, kai buvo sudaryta federacija 1867 m. Ta sritis buvo prijungta prie Kvebeko 1912 m. federacinio parlamento nutarimu. Joje beveik nėra prancūziškai kalbančių kanadiečių, nes indėnai ir eskimai bendriems ryšiams vartoja anglų kalbą. D. Robertsonas klausia: ką daryti tokiu atveju, jeigu referendume indėnai su eskimais pasisakytų prieš atsisikymą nuo Kanados? Atiduoti juos Kvebekui ar suteikti laisvo apsisprendimo teisę?

Keith Norton, Ontario ministeris bendruomeniniams ir socialiniams reikalams, paskelbė vyriausybės nutarimą, liečiantį specialios priežiūros reikalingus invalidus vaikus. Nepasitvirtinčius šeimoms, kurios pačios tokiems vaikams parūpins priežiūrą savo namuose, bus duodama mėnesinė \$150 parama. Spėjama, kad šiuo planu galės pasinaudoti apie 2.000 šeimų, o taip pat tikimasi, kad kaikurioms šeimoms vaikams atsiims iš valdinių institucijų. Pasiūlymas buvo su tiktas skeptiškai, nes tokio vaiko priežiūra institucijose Ontario vyriausybei kartais kainuoja kasdien \$150. Tuo tarpu tėvams žadama tik mėnesinė \$150 parama. Ja greičiausiai sutiks pasinaudoti tik tos šeimos, kurių vaikai nėra dideli invalidai.

Kulautuvos šlaituose prie Nemuno gegužės 7 d. pirmą kartą susitiko naujos orinio sporto šakos entuziastai, sklandantys Vakarų pasulyje plačiai paplitusiais atvairais. Lietuvos spauda šiuos aparatus vadina lietuvišku skraidyklė naujadaru. Pirmosios varžybose dalyvavo kauniečiai, vilniečiai ir Alytaus medvilnės gamyklos sportininkai, atsivežę pasigaminatą, bet dar neišbandytą skraidyklę. Ją jiems padėjo sureguliuoti Kauno politechnikos instituto studentai, išbandė kauniečiai pilotas K. Valulius-Petkevičius. Alytiškių skraidyklė visus nustebino puikiomis savybėmis ir netgi tapo rekordininke. Skrydis nuo Kulautuvos šlaito į Nemuno slėnį trukdavo tik 15 sekundžių. Didžiausia problema sudarydavo užlipimas į šlaitą su 25 kg sveriančia skraidykle ant pečių. Ją išsprendė parūpintas vežimėlis, kuriam užtraukti buvo panaudotas motociklo motoras su lynu ir gerve. Antrąją sąskrydžio dieną buvo prarastos dvių rungtijų varžybos. Jas

Ateitininkų žinios

Vasaros stovyklai Wasagoje jau galima registruotis. Registracijos blankai gaunami Prisikėlimo parraštinėje. Ateitininkų stovykla prasidės liepos 17 d. ir baigsis liepos 31 d. Stovyklautojų amžius — nuo 7 iki 18 metų. Jaunučiams ir vyresniems sudarytos atskiros programos ir atskiros vadovybės. Pagedaujama, kad visi stovyklautojai mokėtų lietuviškai kalbėti. Smulkesnes informacijas stovyklos reikalais teikia O. Gustainienė tel. 445-4521.

Vyr. moksleivių stovykla Dainavoje prasidės birželio 19 d. ir baigsis liepos 2 d. Iš Toronto į Dainavą kiekvienais metais vyksta keletas moksleivių.

Federacijos valdyba prašo visus ateitininkus, ypač sendraugius, prisidėti prie kongreso rengimo išlaidų. Kiek kas gali, prašomi tą vaju paremti arba per savo valdybas, arba siunčiant savo auką tiesiai vajuos komitetui šiuo adresu: M. Silkaitis, 8134 So. Maplewood, Chicago, Ill. 60629, USA.

Skautų veikla

• LSS tarybos pirmijos nutarimu v.s. A. Samušiai Niujorke yra pavesta organizuoti knygos "Lietuviškoji skautija svetur" leidimą. Tai būtų lyg antrasis tomas "Lietuviškosios skautijos", parašytos pirmūno v.s. P. Jurgėlos. Knyga apimtų 30 metų išieviško gyvenimo laikotarpį. Norima ją išleisti ateinančiais sukaštuviniiais metais, kai bus minima 60 m. lietuvių skautų-čių sukaktis. Knygai medžiagos yra apstu bylose, archyvuose, spaudoje, atsiminimuose. Reikia tik ją surinkti, suredaguoti. Kanados rajone tuo reikalu rūpinasis v.s. C. Senkevičius, 40 Burrows Ave., Islington, Ont., tel. 233-7321. Rajono vadovai-vės yra prašomi nedelsiant turimą medžiagą perduoti nurodytu adresu. Panaudotos nuotraukos bus gražinamos. Laukiame apžvalgiųjų straipsnių iš Toronto, Hamiltono, Niagaros pusiasalio, Montrelio, Londono, Delhi, Vankuverio ir gal kitų vietovių, kuriose kada nors yra veikę skautai-tės. Medžiagą spaudai atiduoti yra nutarta dar šį rudenį. Todėl delsti nebėra laiko.

• "Satrijos" ir "Rambynio" turtai dėkingai Kanados Lietuvių Fondui už \$200 auką.

• Skautai-tės su vėliavomis dalyvavo įspūdingose Lietuvos Kankinių šventovės kartinio akmens pašventinimo iškilmėse gegužės 29 d. Anapilyje. C. S.

SPORTAS

SPORTAS LIETUVOJE

Tarptautinėse plaukimo varžybose Prancūzijoje šiaulietė Violeta Penkauskaitė, Sovietų Sąjungos rinktinės narė, laimėjo I vietą ir pasiekė naują Lietuvos rekordą 100 m plaukime krūtine, ši nuotykį įveikusi per 1 min. 15,21 sek. Kompleksiniame 200 m plaukime jai teko V vieta su 2 min. 32,22 sek.

Komunistinių šalių sklandymo varžybos įvyko Lešne, Lenkijoje. Sovietų Sąjungos čempionas kauniečių V. Sabekis, rungtyniavęs standartinės klasės sklandytuvu, bendroje keturių rungtijų įskaitoje užėmė III vietą. Pirmoji teko Čekoslovakijos atstovui V. Vavrai. Skrydžiuose laisvosios klasės sklandytuvais geriausia rezultata pasiekė čekoslovakas V. Matoušekas. Šioje grupėje rusas O. Pasečnikas, skraidęs sklandytuvu "Lietuva", laimėjo III vietą. Prieniškių sukonstruota ir pagaminta "Lietuva" susilaukė gražaus sklandymo specialistų įvertinimo.

Geriausi Lietuvos tenisininkai susitiko Kaune įvykusiame turnyre. Moterų čempionė tapo kauniečių N. Gudavičienė, vyrų čempionu — vilniečių V. Mažeika. Moterų dvejetą laimėjo vilnietė I. Mugevičiūtė ir panevėžietė L. Zmogina, vyrų dvejetą — vilnietis V. Mažeika ir kauniečių S. Labanauskas, mišrų dvejetą — kauniečių N. Gudavičienė ir vilnietis K. Makarevičius.

Lengvosios atletikos daugiakovių taurės varžybose Nikolajevė I vietą išsikovoję šiaulių žalgirietė N. Kvietkauskaitė, surinkusi 4224 taškus. Tai yra naujas Lietuvos rekordas. Ją treniruoja Z. Sveikauskas. Ketvirtoji buvo kauniečių G. Kiudytė su 3942 taškais. Vyrų grupėje 7482 taškus surinko ir I vietą laimėjo viteskiečiai V. Danilovas. Komandiniu požiūriu stipriausi buvo Talino vyrai ir Leningrado moterys.

Atviros Kanados stalo teniso pirmenybės įvyko gegužės 26-29 d.d. Montrealyje. Jos susilaukė daug tarptautinių žaidėjų. 17 m. mergaičių klasėje G. Nešukaitytė pusbaigmyje pralaimėjo korėjietei 2:1 pasakme. Mergaičių 15 m. klasėje baigminiame žaidime pralaimėjo amerikietei K. Dovidovich irgi 2:1. G. Nešukaitytė ir Montrealio C. Fargo nebologai žaidė Kanados moterų antroje komandoje. Jos laimėjo II v. baiginiame žaidime pralaimėjusios Korėjai.

G. Nešukaitytė liepos 1, 2 ir 3 d. d. vyks į Vankuverį, kur dalyvaus Kanados jaunių stalo teniso pirmenybėse. Klubu jaunių stalo teniso pirmenybės artėja prie pabaigos. Dar yra likę žaisti keletas žaidimų. Tuo tarpu laimėtojų eilė atrodo sekančiai: 1. P. Tutlys, 2. L. Janušauskaitė, 3. J. Karpis, 4. Alg. Slapšys. Golfo uždaro klubo pirmenybės įvyks birželio 19 d. Royal Downs (Utopia) aikštynė. Pradžią — 11 v. r. Kviečiams ir svečiais. A. S.

AL GARBENS
REAL ESTATE LTD.
Kanados, Ontario ir Toronto Real Estate Board narys
Telefonai: 536-2738 • 536-2664 • 1611 BLOOR St. West
PARDUODAMI NAMAI HIGH PARK RAJONE IR NETOLI LIETUVIŲ NAMŲ

BLOOR — DUNDAS, atskiras tributas, 14 kambarių; vandeniu šildomas; arti Bloor gatvės ir Lietuvių Namų; 2 garažai; įmokėti apie \$25.000.

JANE — ANNETTE — VIENAAUGSTIS, 5 kambarių, pilnai užbaigtas rūšys, neperenas; elektrinis šildymas, platus, privatus įvažiavimas, garažas. Savininkė ima atgal vieną atvirą mortgicijų su \$8.000 įmokėjimu.

RUNNYMEDE — ANNETTE, atskiras, 10 kambarių, plytų namas. Dvi prausyklos, virtuvės, gerame stovyje. Kaina sumažinta — \$56.500. Įmokėti tik \$6.000.

EVANS — COLBECK, atskiras plytų namas, 8 kambariai per 2 augštus, pilnai užbaigtas rūšys (3 kambariai), 2 prausyklos, nauji elektros laidai, variniai vamzdžiai; namas geroje vietoje ir gerame stovyje; garažas; įmokėti tik \$10.000.

KLAUSKITE KITŲ PARDAVIMŲ HIGH PARK RAJONE

TRIBUTIS — PACIFIC — BLOOR, 17 kambarių; 2 butai po tris miegamuosius, 1 — vieno miegamojo. Tik 15 metų senumo. Vandeniu-alyva šildomas. Du garažai. Geroj vietoj ir gerame stovyje. Prašoma kaina — \$119.000.

OSSINGTON — DUNDAS, 9 kambarių, trijų augštų, atskiras, vandeniu-alyva šildomas; pravažiavimas ir garažas. Prašo \$65.900.

ST. JOHN — RUNNYMEDE RD., geras pradedantiems kurtis namas, 6 kambarių, dviejų augštų, pusiau atskiras; 142 pėdų gilumo sklypas, sumodernintas viduje; tik \$8.000 įmokėti. Prašo \$53.500.

DOVERCOURT — COLLEGE, netoli Prisikėlimo parapijos, atskiras gražus namas, 10 kambarių; vandeniu šildomas; 3 virtuvės, 2 prausyklos, didelis kiemas, 2 garažai; savininkas ima vieną atvirą mortgicijų.

BURNHAMPTORPE RD., 4 metų senumo "townhome"; 4 miegamieji, 3 prausyklos, kilimai, indų ir skalbinių plovimo mašinos, dviuoliniu mašina, užbaigtas rūšys. Tikrai prabangus namas. Savininkas išsikelia. Prašo tik \$64.500. \$10.000 įmokėti.

Reikalingi pinigai mortgicijoms (pirmieji ir antrieji) geros palūkanos.
VAKARAIŠ SKAMBINKITE Į NAMUS
489-1543

Taupyk ir skolinkis
Pirmutiniam ir didžiausiam **PARAMA**
TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE

MOKA:	IMA:
8¼% už 1 m. term. dep.	9½% už asm. paskolas
9% už pensijų ir namų planą	9¼% už mortgicijus
7½% už spec. taupymo sąsk.	
7% už taupymo s-tas	
6% už čekių s-tas (dep.)	

AKTYVAI virš 16 milijonų dolerių

Asmenines paskolas duodame iki \$10,000 ir mortgicijus iki 75% įkainoto turto. Visų narių gyvybės draudimas sutaupytą dydį, bet neadaugau \$2,000. Asmeninės paskolos mirties atveju apdraustos iki \$10,000. Nemokamas čekių ir sąskaitų patarnavimas — pinigines perlaides, kelionės čekiai (American Express) Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

KASOS VALANDOS: pirmadieniai, antradieniai ir trečiadieniai — nuo 10 val. ryto iki 3 val. po pietų; ketvirtadieniai ir penktadieniai — nuo 10 val. ryto iki 8 val. vakaro; šeštadieniai — nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų (liepos ir rugpjūčio mėnesiais šeštadieniai uždaryta)

BŪSTINĖ: Lietuvių Namai — 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario
Telefonai: 532-8723 ir 532-1149 M6P 1A6

ED. KONDRATAS, siuvėjas
Individualūs užsakymai, pasiūtos eilutės, sportiniai žvarkai ir kelnės (slacks) iš šių medžiagų: vilnonių, ožkinės vilnos (mohair), megztinės (double knit), sintetinės medžiagos (Fortrel, Terylene).
1113 Dundas St. W., Toronto 3, Ontario
Tel. 533-5454
Lietuviams daroma NUOLAIDA

A & B ELECTRIC CO.
Iveda elektrą į pramonės, prekybos pastatus ir gyvenamuosius namus
ALBINAS ARTIČKONIS GINTAS ARTIČKONIS
Miesto leidimas E-1079 Skambinti (collect)
Nemokamas įkainojimas
Tel. 1-936-4612

CHOLKAN
R. Cholkan & Co. Ltd. Realtor
REAL ESTATE — GENERAL INSURANCE

RATHBURN — ISLINGTON, gražus 6 kambarių vienaugštis, užbaigtas rūšys su atviru židiniu, ramioje gatvėje prieš golfo aikštyną, netoli poženinio. Prašoma kaina — \$95.900.

ROYAL YORK — BLOOR, 6 kambarių vienaugštis, puikiai užbaigtas rūšys su baru, garažas su privačiu įvažiavimu, gražus didžiulis kiemas su tekančiu upeliu gale, rami vieta.

PRINCE EDWARD — BLOOR, atskiras vos keliolikos metų senumo originalus tributas; du butai po 3 miegamuosius, privatus įvažiavimas — garažas, graži vieta.

JANE — BLOOR, atskiras, rupių plytų, 7 kambarių namas, 2 prausyklos, užbaigtas rūšys, naujas vandens-alyvos šildymas, garažas; apie \$20.000 įmokėti; namas be skolo, netoli Bloor gatvės.

INDIAN RD. — HIGH PARK, 11 kambarių atskiras namas, 3 prausyklos, 3 virtuvės, garažas su plačiu įvažiavimu; apie \$30.000 įmokėti, viena skola.

VAKARUOSE, modernus, apynaujis, apie 15 metų senumo 10 butų apartamentas su balkonais; apie \$33.000 metinių pajamų; apie \$70.000 įmokėti; privatus įvažiavimas su garažais.

P. KERBERIS, 2336 BLOOR STREET WEST
tel. 763-5555 namų 535-1584

Jūsų vadovas uodų kontrolei

1975 metais pirmą kartą Ontario provincijoje pasirodė tam tikra rūšis encefalito (smegenų liga), išplatinta uodų. Tokių atvejų buvo apie 70, daugiausia pietvakarinėje Ontario dalyje.

Oro sąlygos praėjusią vasarą buvo geresnės. Ontario aplinkos ir sveikatos ministerijos veikė kartu su savivaldybėmis ir visuomene, naikindamos uodus tose srityse, kur jie kanda ir veisiasi.

Praėjusią vasarą buvo pastebėti tikrai keturi atvejai. Tai buvo mūsų laimė, nors buvome pasiruošę. Būsime pasiruošę ir šią vasarą.

Dažniausiai uodų įkandimas tebus paprastas nepatogumas. Vis dėlto, jeigu pasirodytų encefalito ženklai, kaip pvz. mieguistumas, apetito netekimas, karštis, galvos skaudėjimas, šleikštumas ir vėmimas, — reikia kreiptis į savo šeimos gydytoją.

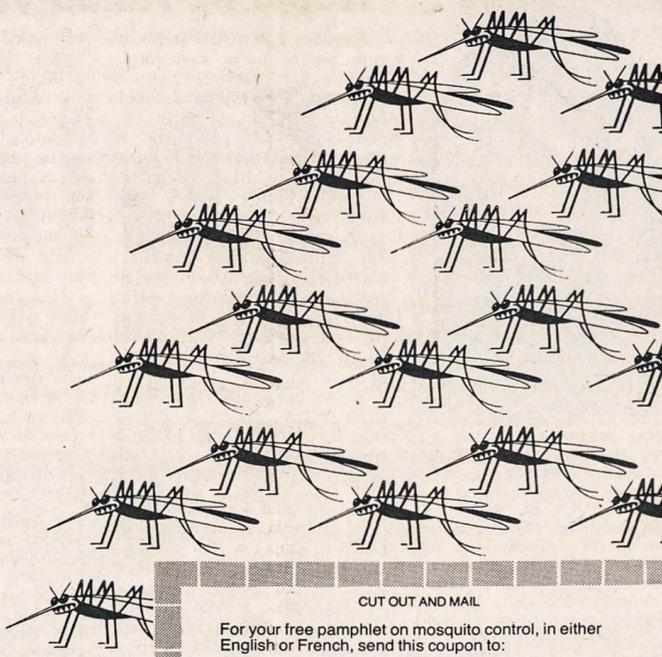
Nemokama brošiūra apie uodų kontrolę gaunama, kreipiantis į vietinę sveikatos įstaigą arba į bet kurią aplinkos ministerijos raštinę.

George Kerr,
Minister of the Environment
Dennis Timbrell,
Minister of Health

William Davis,
Premier

Province of Ontario

CUT OUT AND MAIL
For your free pamphlet on mosquito control, in either English or French, send this coupon to:
Information Services Branch
Ministry of the Environment
135 St. Clair Avenue West,
Toronto, Ontario M4V 1P5

Name _____
Address _____
City or Town _____ Postal Code _____

SKAITYTOJAI PASISAKO

DIALOGAS NEGALIMAS
I "T2" redakcijos laiška Lietuvos žydų organizacijos pirmininkui Toronte gautas šis jo sūnaus atsakymas 1977. V. 6.

"Imuosi atsakyti į Jūsų laiška, adresuotą mano tėvui, kad neatšaukintų jo skausmas ir kad nebūtų tęsimas šis dialogas. Tikiuosi, kad Jūs, kaip kunigas, suprasite jausmus vyresnio žmogaus, kuris tebekencija praieities košmarus ir respektuosite mano užmoji.

Kanada yra geras kraštas įvairiems žmonėms. Tai tarpininko katilas ir tiltas tarpusavio supratimui mūsų visu, kurie atvyko čia iš įvairių kultūrų. Mes tikimės, kaip ir Jūs, kad kartos, gimusios Kanadoje, nebus reikalingos dirbtinės iniciatyvos, kurią Jūs bandote, ir gyvens kartu natūraliai. Tai nėra įmanoma mums, kurie turėjome išskentėti įvairius pažeminimus prieš karą, fizines ir emocines kančias, netgi mirtį nacių laikotarpyje. Atsiminimai mūsų mirusių giminių bei draugų, taipgi mūsų pačių žaizdos dar neužgijo.

Jau vien galimybė sutikti buvusio krašto žmogų, kuris buvo kartu ir priešas, atgraso nuo betkokių dialogo. Džiaukimės pasirinkto krašto svetingumu ir palikime šį reikalą tokį, koks jis dabar yra.

Tikėdamasis, kad suprasite mane, reiškiau pagarbą. M. Madesker

KALTIMAS TAUTOS
Skaitydama "T2", matau, kad kai kurie žydai kaltina visą lietuvių tautą. Mano nuomone, ne viena tauta negali būti kaltinama, nors joje ir būtų nusikaltėlių. Pvz. pasėk rugių ir matysi, kad juose atsirais ir dir-

sių, bet dėlto rugių lauko niekas nevadina dirsių lauku.
Nusikaltusio elemento yra juk ir žydų tautoje, bet dėlto niekas nevadina nusikaltėlių tauta. Man teko sėdėti Zitaui konc. lageryje, Vokietijoje. Ten buvo ir žydų lageris. Jų "bosu" buvo taip pat žydas, sotas veido, bet labai šaukė ant savo išbadėjusių tautiečių. Kai dirbau Anglijoje, ligoninėje, radau ten suvargusį našlaitį žydą, per karą netekusį žmonos ir vaikų. Suradau turtingą žydų šeimą ir prašiau, kad ji lankytų aną nelaimingąjį. Deja, niekas jo nelankė.
Akvilina Zengulytė

FALSIFIKUOJAMA SPORTO ISTORIJA

Iš Lietuvos gavau "Kauno Tiesos" 1976. XII. 26 iškarpa apie stalo tenisą. Mat, siemet sueina 50 metų Lietuvos stalo tenisai. Ta proga, matyt, ir buvo atspausdintas minėtasis straipsnis, kuriame trumpai apžvelgta Lietuvos stalo teniso istorija, jos geriausiai žaidėjai, pasiekto pergalės tarptautinėje arenoje. Deja, straipsnis nėra objektyvus — nepaminėta, kad A. Saunoris prisidėjo prie didžiausių pergalų iškovojo. Todėl parašiau laiška "Kauno Tiesai" ir prašiau man tai paaiškinti, kodėl falsifikuojami istoriniai faktai. Nemanau, kad gausiu atsakymą, bet neleisiu, kad būtų žmonės Lietuvoje klaidinami.

Aišku, mano pavardė buvo išbraukta, kai labai švelniai pasisakiau laisvoje spaudoje apie priešpauzdą Lietuvoje. Tu užteko, kad mano pavardė būtų išbraukta iš Lietuvos sporto istorijos, nors esu vienas iš daugiausia Lietuvai atnešusių laurų sportininkas. Kas pasiekta pokariniame Lietuvos stalo tenise, yra surišta su A. Saunorio pavarde, ir tai negalima paneigti. Man teko iškovoti 13 Sovietų Sąjungos čempionų medalių, būti Europos sidabro medaliu laimėtoju su kauline R. Paškevičium vyrų dvejetainio, laimėti eilę tarptautinių turnyrų, tapti Cekoslovakijos, Bulgarijos čempionu, laimėti Pabaltijo čempionatus ir t.t. Visko negalima ir suminėti. Tuo tarpu "Kauno Tiesai" tyli ir nieko apie tai nerašo. Tad kas gi laimėjo? Mirusi dūšia? Kieno dėka Lietuvos stalo tenisas žibėjo nuo 1952 iki 1962 metų?

Man nereikia garbės, bet negaliu pakęsti faktų paneigimo ir falsifikavimo, kuris yra būdingas rusų okupantams ir jų pataikūnams. Rusiškijai imperialistai jau spėjo mane išbraukti iš visur, iš Lietuvos sporto istorijos, kadangi esu pasakęs teisingą žodį apie rusų imperialistų vedamą nutautinimo politiką Lietuvoje.
Algis Saunoris

Skola
— Tavo tėvas pasiskolino 10.000 frankų, pasižadėjęs kasmet atiduoti 2.000. Kiek dar skolos jis turės po 4 metų?
— 10.000 frankų.
— Kvailas berniukšči! Tu visai nemoki skaičiuoti.
— Taip, bet užtat aš puikiai pažįstu savo tėvą, pone mokytojaui!

Tautos Fondo suvažiavimas

Metinis Tautos Fondo narių suvažiavimas įvyko 1977 m. gegužės 28 d. Brooklyne, Lietuvių Kultūros Židinyje. Dalyvavo 24 atstovai, kurių 3 iš Kanados — J. Vaičiūnas, A. Firavičius, V. Montvilas. Suvažiavimas pradėtas invokacija ir Lietuvos himnu. Pirmininkavo prel. J. Balkūnas, TF tarybos pirmininkas. Žodžiu suvažiavimą sveikino VL Iko pirm. dr. K. J. Valiūnas, gen. konsulas A. Simutis ir TF atstovybės Kanadoje pirm. J. Vaičiūnas. Raštu sveikino: dr. S. Bačkis, Lietuvos atstovas Vašingtone, kun. A. Stašys, ALTO sekretorius, B. Nainys, PLB valdybos pirmininkas, A. Gečys, JAV LB valdybos pirmininkas, ir kiti.

Suvažiavime į T. Fondą priimta per 100 narių, kurie per metus paaukojo po 100 dolerių ir daugiau. Iš jų — 51 buvo iš Kanados.

TF palikimų reikalais kalbėjo p. Armanienė. Palikimų klausimas esąs gana platus, todėl geriau kiekvienu atveju kreiptis į advokatą ir sudaryti testamentą, kuriame viskas būtų išdėstyta. Palikimą galima palikti vienam asmeniui arba išskirstyti į daug dalių nuošimčiais arba sumomis. Bet ir toks palikimas gali sumažėti dėl įvairių mokesčių bei patarnavimų. Vienas suvažiavimo dalyvių pareiškė, esą vieno lietuvių palikimą sovietų agentai taip išnaudojo, kad iš \$500.000 palikimo liko tik \$3. Tas rodo, kad reikia vengti Maskvos agentų, vengti tiesiogiai užrašyti palikimą pavergtoje Lietuvoje gyvenantiems, kurtai.

I naują TF tarybą buvo išrinkti: R. Sidlauskienė, Ig. Gasiūnas, J. Valaitis, J. Giedraitis, J. Jankūnas, J. Vaičiūnas, A. Firavičius ir J. Vedeckas. Vienas narys bus kooptuotas.

J. J.

• Lietuviškos spaudos rėmėjai yra savos tautos gynėjai

HETHERINGTON KELIONIŲ AGENTŪROJE
visus kelionių reikalus ir betkurią šali sutvarkys
Marius Rusinas (9 v.r. — 5.30 v.v.)
Tel. 531-4674
1651 BLOOR STREET WEST, TORONTO ONTARIO

FRANK BARAUSKAS LIMITED, REALTOR
3828 Bloor St. West, Islington, Ont. M9B 1K8
Istaigos telefonas: 233-3323
• namai • ūkiai • investicijos • mirtiečiai
PRANAS BARAUSKAS, namų tel. 743-0100
FELIKSAS SENKUS 535-2625
ARVYDAS ZAKAREVIČIUS 245-0077

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir REAL ESTATE REALTOR
W. G. DRESHER
233-3334 — 231-2661 — 231-6226
3830 B BLOOR STREET WEST - ISLINGTON, ONTARIO M9B 1K8
Lietuvių kalba patarnauja — V. Drešeris ir A. Mikšienė
Darbo valandos: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.v. — 8 v.v., šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

Okulistas L. LUNSKY, R.O. M. LUNSKY, O.D., M.S.C.
470 COLLEGE ST., TORONTO
Tel. 921-3924
Darbo valandos 9.30 v.r. - 6 v.v.
Dėl priėmimo skambinti telefonu

Okulistas S. Brogowski, O.D.
412 Roncesvalles Ave. (prie Howard Park Ave.)
Kabineto telefonas 531-4251
Pacientai priimami susitarus telefonu

INSURANCE • Namų — Gyvybės • Automobilių • Komerčiniai
533-1121 Walter Dauginis 822-8480
1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

ST. CATHARINES, ONTARIO

(Atkelta iš 4-to psl.)
nia" Daiva Setikaitė. Ją lydėjo "Nemuno" ansamblio jaunimas, talkinamas Hamiltono gyvatariečių. Visi žino, kad mūsų čia nedaug, bet kad visur esame. Arenoje lietuviškiems valgiams atstovavo Virginija Žemaitienė ir Petronėlė Kalainienė. Viskas pasisekė labai gražiai. Kor.

Joninės St. Catharines mieste

Laukiame visų lietuvių atvykstant į tradicinę Joninių šventę St. Catharines mieste. Jas rengia Povilo Lukšio šaulių kuopa birželio 25, šeštadienį, 6 v.v. (programos pradžia — 7 v.v.) UAW Centre local 199 (Auto Workers Union Hall), 124 Bunting St. Salė puiki, turi yėsinio įrengimus.

Joninės — lietuvišką tradicijų šventę. Neleiskime žūti gražiems lietuviškiems papročiams išsivijoje.

Heritage Life Assurance Company Commerce Court, Toronto
Greitas ir tikslus
KOMPIUTERIO patarnavimas piniginiams reikalais LIETUVIAMS
• Registruotos pensijos
• Palikimo planavimas
• Investicijos
• Drauda
• Gyvybės
• Invalidumų
• Pajamų
• Verslo
Istaigos: 863-9709 Rima Zubaitė, B.A. Namų: 762-6122

Simons TELEVISION Savininkas — V. SIMINKEVIČIUS
2385 Dundas St. W., Toronto Tel. 532-8772
Netoli Lietuvių Namų prie Bloor-Dundas požeminio.
Nuomojam, taisom, parduodam televizijas, "stereo" aparatus, įrengiam gaisro apsaugą (smoke detector)

TIM'S AUTO BODY LTD.
Visų rūšių automobilių išorės (body) taisymas bei dažymas (bake oven) ir visi mechaniniai taisymai. Parduodu vartotus automobilius.
24-28 Howard Park Ave. (arti Dundas St. W.) Toronto, Ont., M6R 1V5 FILTSOS BROS
Telefonai 533-8451, 533-8452

BALTIC EXPORTING CO. SIUNTINIAI Į BALTIJOS KRASTUS IR SOV. SĄJUNGA
• Priimame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui.
Darbo valandos: 9 v.r. — 6.30 v.v.; šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta.
482 Roncesvalles Ave., Telefonas Savininkai Toronto, Ont. M6R 2N5 531-3098 S. ir F. Janavičiai

DRAUDA
Balio Maskeliūno istaiga
Tel. 251-4864 arba 251-4025 • Namų tel. 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403 Toronto, Ontario M8V 1C6
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

A+A Antaninai Liūdžiuvieni
mirus, mielą seserį ADELĘ ŠIMKEVIČIENĘ ir jos šeimą giliai užjaučiame ir kartu liūdime —
Elena Jaškuvienė Albina Mašalienė
Anelė ir Jonas Puteriai

A+A Antaninai Liūdžiuvieni
mirus, liūdinčius jos du sūnus Los Angeles, Kalifornijoje, sesutes ADELĘ ŠIMKEVIČIENĘ Toronte, KASTULĘ AUŠROTIENĘ Lietuvoje, brolius VLADĄ ir ALBINĄ BALTRUŠAIČIUS Lietuvoje, jų visų šeimas ir gimines giliai užjaučia bei kartu liūdi —
Bušauskų šeima

Prancūzai apie baltiečių bombas

"T2" redakciją tik dabar pasiekė iškarpa iš dienraščio "Le Monde" (1977. IV. 13). Nors ji gerokai senesnės datos, tačiau atskleidžia išsivijos lietuviams kaipurias iki šiol neskelbtas aplinkybes.

Pasak dienraščio, minėtini sprogmenys buvo padėti naktį iš š.m. balandžio 11 ir 12 d. prie sovietinių pastatų. Dalis jų buvo padėta prie Prancūzijos-Sovietų Sąjungos Draugijos pastato, 8 rue La Vrilliere (1er), prieš 4 v. rysto. Tiksliau sakant, buvo nvestos prie durų kelios padegamosios bombos, kurios mažai tepadarė nuostolių. Kita dalis sprogmenų buvo padėta apie 6 v.r. prie knygyno "Globe", 2, rue de Buci (6e), kuris platina Maskvos leidinius. Čia įvyko stiprus sprogdimas ir kilo gaisras, kuris padarė daug nuostolių.

Dar tą pačią dieną kažkas paskambino spaudos agentūrai AFP, pranešdamas, kad minėti sprogdiniai buvo įvykdyti organizacijos "Le Front d'action et de liberation des pays baltes". Ši organizacija esanti įsteigta prieš pusantrų metų ir per vieną savaitę įvykdžiusi penkis sprogdinimus. Ši akcija būsianti tęsiama toliau. Be to, "Le Monde" primena, kad sprogdinimas prie Sov. Sąjungos ambasados Paryžiuje buvo įvykdytas ir š.m. balandžio 5 d.

Pasak to paties dienraščio, Sov. Sąjungos užsienio reikalų ministerija balandžio 11 d. pareiškė griežtą protestą Prancūzijos ambasadai Maskvoj. Iteiktoje notoje sakoma: "Tenka

konstatuoti, kad Prancūzijos įstaigos nesima būtinų priemonių užtikrinti sovietinių institucijų saugumui."

Iš kitų šaltinių gautomis žiniomis, Prancūzijos vyriausybės ėmėsi griežtų priemonių išaiškinti įvykdytiems sprogdinimams. Kadangi jie buvo padaryti baltiečių vardu, valstybės saugumo pareigūnai apklausinėjo baltiečių veikėjus, įieškodami nusikaltimo pėdsakų. Kieno iniciatyva ir kieno rankomis tai buvo padaryta, tebėra neišaiškinta. Paryžiuje tik pasklido žinia, kad vienos kapinėse rastas žuves ar nužudytas lietuvis. Ar tai turi ryšį su minėtais sprogdinimais, nėra žinoma. Tas faktas tik dar padidino mįslę.

"Vienos aistros..."

(Atkelta iš 5-to psl.)
yra Antonija, netamsus ir Abelis). Romane giliai paliesta Kaino problema, jo fatalinis tragizmas, žmogaus moralinės laisvės problema.
M. Unamuno raštų idėjos, egzistencinės, moralinės problemos traukia į save daugelio tautų mokslininkų ir literatų protus bei širdis. Apie juo veikalus parašyta Vakarų pasaulyje per 50 disertacijų. Taigi jo garsojo romano išvertimas praturtina ir išsivijos lietuvių literatūrą.
Migelis Unamuno, VIENOS AISTROS ISTORIJA. Išvertė Povilas Gaučys, išleido "Rūta", 1977 m. 160 psl. Viršelis — dail. Vytauto Virkav. Kalbą žiūrėjo Pranas Razminas. Spaudė M. Morkūno spaustuvė Čikagoje. Kaina nepažymėta.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave, Toronto 3, Ont. Tel. 533-7954
PEEL CHATEL 2180 Horatio St. 279-7448
RONCESVALLES CHATEL 436 Roncesvalles Ave. 533-7954
YORK CHATEL 2337 Bloor St. W. 769-2939
Turner & Porter

V. BAČĖNAS
All Seasons Travel, B.D.
2224 DUNDAS STREET WEST, TORONTO, ONTARIO M6R 1X3

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti
tel. 533-3531
nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

TORONTO

Anapilio žinios

Tel. 277-1270

— Nuosirdžiai sveikiname J. E. vyskupą V. Brizgį jo kunigystės 50 m. proga, linkėdami Augščiausiojo palaimos ir sveikatos igalinciančios dar ilgai darbuotis lietuvių išveivėjai.

— Lietuvos Kankinių šventovės statybos darbai sėkmingai eina pirmyn. Praėjusią savaitę užskatę suoliai, kurie bus pagaminti rugpjūčio mėnesį. Šventovės statybai aukojo \$200: P. M. Petrušauskai; po \$100: O. Vėlyvienė, A. Statulevičienė, J. Grybas (Blackstock, Ont.), J. Šimkus, O. Jonaitienė ir N.N.; po \$50: P. L. Bigauskai, K. Batūros. Gerdarimas nuosirdi padėka.

— Iš kapinių lankymo ir šventovės kertinio akmens šventinimo iškilnių padarytų nuotraukų pavyzdžius galima pamatyti ir užsisakyti Anapilio priesalyje šį sekmadienį po pamaldų.

— Birželio 6 d., Sv. Jono lietuvių kapinėse palaidotas a.a. Aleksandras Valevičius, 4 metų amžiaus, p. p. Valevičiaus iš Hamiltono sūnus. Vėlonio artimiesiems nuosirdi užuojauta.

— Klebonijoje įvyko šventovės statybos finansinio vajuos komiteto posėdis. Nutarta kreiptis į lietuvių prekybinius ir profesionalus, ypač jau Kanadoje baigusius mokslus ir gražiai išsikūrusias jaunas šeimas, finansinės paramos šventovės statybai.

— Nuosirdžiai sveikiname minčius sukaktis: Antaną ir Kunigundą Dobilius — 60 m. vedybinio gyvenimo, Alojzą ir Justina Ramonus — 50 m. (šį šeštadienį specialios padėkos pamaldos J. R. Žiūraičių namuose), Stasį ir Vandą Vaitkus — 25 metų. Visiems sukartuvininkams — gausios Augščiausiojo palaimos.

— Anapilyje sekmadieniais po pamaldų platinami Karavano pasai. Išsigie iki sekančio sekmadienio už pasą, tinkantį ir visus Moterų paviljonus, moka \$4, po to pasų kaina pakils iki \$5.

— Padėka VI. Paliuliu už rūpestingą įrengimą ir tvarkymą garšakablių kapinių iškilnių metu.

— Pamaldos: šį sekmadienį 10 v. už Kymantų šeimos mirusius, 11 v. už a.a. Antaną Čirūną ir a.a. Eleonorą Banylenę.

Lietuvių evangelikų liuterono išnanytojo parapijos žinios

— Antradienį, 8 v.v., finansų komiteto narių posėdis par. patalpose.

— Šeštadienį visi į šventovės dažymo talką nuo 9 v. r.

— Rytinės Kanados sinodas renka si posedžiams birželio 9-12 d.d. WLU Waterloo, Ont.

— Parapijos taryba renka si posedžio birželio 14 d., 8 v.v.

— Parapijos moterų draugijos iškyla įvyks Henderson Parke, Oakvillėje, Lower Base Line (Eglinton gatvės tęsinys) vakarais; į rytus nuo 25-to kelio ir į vakarus nuo Trafalgar Rd.) birželio 26 d. Pradžia — 11 v. ryto pamaldomis. Bus bendras stalas, moterų draugijos loterija, Speciali programa jaunimui. Būsita plačiau painformuoti bendraraštyje, kuris turėtų pasiekti jus šią savaitę.

— A.a. Emai Šmitienė miron, vieton gėlių parapijai paaukojo \$50 J. ir D. Kaunaitės iš Wasagos, Ont.

— Ligoniai: po akių operacijos Western ligoninėje sveiksta p-lė M. Missullis, A. Vyšniauskienė — Sv. Juozapo ligoninėje.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju visoms rengėjoms už didelį darbą ir laiką, ruošiant man tokį gražų mergvakarį. Didelis ačiū Jums už gražią ir brangią dovaną, kuria visuomet branginsiu ir kuri man primins Jus visas.

Taip pat dėkoju visoms viešioms iš Toronto ir Hamiltono, kurios rado laiko dalyvauti mano mergvakaryje. Ačiū taip pat ir toms viešioms, kurios prisidėjo, bet negalėjo dalyvauti. Jūsų gražūs linkėjimai ir vertingos dovanos liks man brangus, neužmirštamas prisiminimas.

Dar kartą nuosirdus ačiū!

Liuda Rekštytė

NATURALAUS GYDYMO SVEIKATOS KLINIKA, 460 Roncevalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5. Tel. 533-8008. Bernardas Naujalis, R.M. Npt. R.N.A.

JONAS BANYLIS atlieka visus statybos remontus, naujus pristatymus, prausyklų keramikos, sienų ir grindų darbus. Skambinti po 5 v.p.p. telefono 535-4329.

FOTOGRAFAS įvairioms progoms. Skambinti po 7 v.v. B. Tarvydū tel. 537-3684.

KANADIECIAI, DĖMESIO! Atvažiuokite pasisemti sveikatos golfe. Trys kambariai — už \$150, plius elektra. Tel. 813-367-3895. Ona Galvydienė, 331—72nd Ave., St. Petersburg Beach, Florida 33706, USA.

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už prieinamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

PRIVATUS PARDAVIMAS

Sklypai po 3, 4 ar 5 akrus miško su 200 pėdų ežero pakrantės. Įrengta ir patvirtinta kanalizacijos (septic tank) sistema. Geros sąlygos lietuviams. Tel. 767-8711 Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Sekančiais metais mūsų parapija švenčia 25 m. sukaktį. Šia proga yra leidžiamas parapijos leidinys. Visi organizuoti vienetai yra prašomi nedelsiant įteikti savo veiklos aprašymus ir nuotraukas parapijos raštinei.

— Sveikiname Rūtą Jonušaitę ir Vytautą Žilinską, kurie susituokė birželio 4 d. mūsų šventovėje ir salėje turėjo vestuvinių pokylį.

— Sveikiname Stasį ir Vandą Vaitkus, gausiam draugu tarpe paminėjusius savo 25 m. vedybinę sukaktį.

— Knygų kioskas ir parapijos biblioteka dar vieša keletą sekmadienių.

— Laikraštis "The Catholic Register" būna padėtas prie šventovės durų. Jei yra likusių iš praėjusių sekmadienių, tokius galima pasiimti nemokamai.

— Pakrikštyta: Gilbert-Gilius Juozas, Roberto ir Dalios (Mockutės) Gagne sūnus; Janis-Darius, Janis ir Elenos (Simonaitytės) Bramanis sūnūs.

— Stovyklavietėje įsigyta 50 naujų matracų, nupirkta stipresnė pompa, tvarkomi pastatai. Gegužės 23 d. talkino: A. Arlauskas, P. Skrupskas, J. Drąsūtis, B. Genčius, B. Greičiūnienė, O. Drąsutienė, K. Poškienė ir E. Balčiūnienė; padėjo Kristina Drąsutytė ir Greičiūnų jaunimas. Gegužės 30 d. dirbo B. Greičiūnienė su savo šeima, P. Skrupskas ir B. Genčius. Visiems nuosirdus ačiū. Labai reikia daugiau talkininkų įvairiems pagražinimo darbams. Galinčius padėti prašom skambinti V. Taseckui tel. 279-0363 arba į parapijos raštinę tel. 533-0621. Nuosirdus ačiū J. Aukštaičiui už pagalbą įsigyjant matracus ir medžiagą jų apvilkimui.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už kun. Sandanavičių, kun. Meškauską ir Stasį Sandanavičių, užpr. O. T. Krasauskai, 8.30 už Mariją Melnykiene, užpr. J. J. Šarūnai, 9 v. už Valentiją Staškūnė, užpr. J. Staškūnienė, 8.30 Gyvojo Rožinio Dr-jos intencija, užpr. v. valdyba, 9.30 už Juozą Petrauską, užpr. J. Petrauskas; sekmadienį 8 v. 1976 m. Sutvirtinimo sakramentą priėmusių intencija, 9 v. už Joną Valatką ir Mariją Štūkiene, užpr. S. A. Štūkiū, 10 v. už Kazimierą Ardavičių, užpr. N. Ardavičienė, 11.30 už parapiją, 7 v. už Stasį Černiauską, užpr. J. Černiauskienė.

Lietuvių Namų žinios

— Birželio 5 d. įvyko LN Vyrų organizuota gegužinė Claireville parke, apie 20 mylių į šiaurės vakarus nuo LN. Vieta buvo parinkta graži, oras puikus, tai ir lankytojų sulaukė apie 400 asmenų.

— Praėjusių sekmadienį LN popietėje dalyvavo apie 140 svečių. Svečių knygoje pasirašė Aldona ir Leonas Baltrūnai iš Melbourne Australijoje.

— Per pirmas dvi savaites suinteresuotų kooperatinių butais buvo 88 asmenys. Būtų gera, kad suinteresuoti kooperatinių butais paskubėtų pranešti savo vardus, pavardes ir adresus. Rašyti: Lietuvių Namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A6. Tel. 533-9030.

— Lietuviams "Vilniaus" paviljone atstovauja "Miss Vilnius" — Lilija Zenkevičiūtė, paviljono burmistaras Marius Rusina ir 1976 m. "Miss Caravan" — Ramona Siminkevičiūtė. "Miss Vilniaus" pareigos bus pasveikinti svečius prieš koncertus, paašikinti apie mūsų parodas, valgius, kultūrą, istoriją ir pan. Lilija ir Marius, atstovaudami lietuviams, aplankys daugumą kitų paviljonų.

— Bendruomenė kviečia visus kuo skubiausiai įsigyti Karavano pasus papiginta kaina. Pasų kaina iki birželio 12 d. yra tik \$4. Pirkdami dabar, jūs sutaupysit \$1 ir leisit Toronto apylinkės valdybai uždirbti \$1. Labai svarbu, kad visi lietuviai "Vilniaus" paviljoną paremtų savo dalyvavimu.

PADEKA

Nuosirdžiai dėkoju visoms rengėjoms už man suruoštą tokį gražų ir didelį mergvakarį. Žinau, kiek daug tas pareikalavo iš Jūsų darbo, rūpesčių ir išlaidų. To aš niekada nepamiršiu. Taip pat ačiū už tokias puikias Jūsų dovanas bei skanias ir taip gražiai paruoštas vaišes.

Nuosirdžiausias ačiū mano ir Viktoro mamytės, krikšto mamoms, močiutei ir pamergėms už asmenines dovanas; ačiū visoms viešioms, kad nepagalvėję savo brangaus laiko ir atvykote kartu su manim prašyti keletą valandų; taip pat ačiū už brangias ir vertingas dovanas. Ačiū ir toms, kurios prisidėjo, bet negalėjo dalyvauti. Šios gražios popietės ir Jūsų parodyto nuosirdumo aš niekada nepamiršiu.

Jums visoms nuosirdžiai dėkinga —

Rita Dementavičiūtė

Nuosirdžiai dėkoju visoms rengėjoms už man suruoštą tokį puikų mergvakarį ir už didelį darbą bei sugaištą laiką. Ačiū visoms viešioms, kurios rado laiko ateiti į mano mergvakarį, ir toms, kurios prisidėjo, bet negalėjo dalyvauti. Jūsų gražios dovanos ir suruoštas mergvakaris man visuomet pasiliks kaip maloniausias prisiminimas. Visoms nuosirdžiai dėkinga —

Ramunė Underytė

Nuosirdžiai dėkoju visoms rengėjoms už man suruoštą tokį puikų mergvakarį ir už didelį darbą bei sugaištą laiką. Ačiū visoms viešioms, kurios rado laiko ateiti į mano mergvakarį, ir toms, kurios prisidėjo, bet negalėjo dalyvauti. Jūsų gražios dovanos ir suruoštas mergvakaris man visuomet pasiliks kaip maloniausias prisiminimas. Visoms nuosirdžiai dėkinga —

Ramunė Underytė

Nauja KL Fondo vadovybė

Kanados Lietuvių Fondas turėjo metinį narių susirinkimą birželio 4 d. Toronto Lietuvių Namuose. Pirmininkavo Fondo tarybos pirm. dr. A. Pacevičius, padedamas valdybos pirm. H. Stepaičio, sekretoriavo J. Karka ir dr. Kl. Liutkus. Pagerbus mirusius Fondo narius, ypač vieną iš jo steigėjų ir ilgametį valdybos narį Pr. Bastį, invokaciją sukalbėjo kun. A. Simanavičius, OFM. Žodžių sveikino St. Jokūbaitis šaulių vardu, J. Strazdas Lietuvių Namų vardu ir J. R. Simnaavičius KLB vardu. Raštu sveikino konsulas dr. J. Zmuidzinai.

Vadovybės pranešimus pradėjo tarybos pirm. dr. A. Pacevičius, išskelbdamas ilgiau užsitęsusių statuto tvarkymo reikalus, pradėtus 1974 m. Tarp kitko, tada buvo specialiam susirinkime nutarta, kad balsuojant kiekvienas Fondo narys turi tik vieną balsą, nežiūrint jo išnašų dydžio. Dėl įvairių kliūčių tas nutarimas pradedamas vykdyti tik dabar.

Valdybos pirm. H. Stepaičis pabrėžė, kad š.m. kadencijoje Fondo kapitalas padidėjo \$35-000, kurių \$12,000 gauta iš palūkanų. Per visą laiką Fondas padidėjo 40 narių. Išd. dr. A. Dailydė papildė, kad šiemet duota \$9,300 švietimui ir įvairioms organizacijoms pagal jų prašymus. Liko neišdalinta \$700.

Visus nustebino revizijos komisijos pirm. Luko pranešimas, esą revizija nebuvo padaryta, nes nebuvo laiku iš valdybos gauti atskaitomybės dokumentai.

Diskutuojant pranešimus, buvo iškelta, kad a. statusas ir

TELEFONU IS NIJORKO

A.a. dr. Domas Jasaitis mirė 1977 m. birželio 5 d. Mount Vernon, N.Y. Laidojamas Cypress Hills kapinėse Brooklyn, N.Y. Vėlonis gimė Lietuvoje 1898 m. rugpjūčio 18 d. Medicinos mokslus baigė Berlyne. Vėliau dvejus metus specializavosi Pasturo institute Paryžiuje. Didelį įnašą Lietuvos medicinai padarė dirbdamas Šiauliuose nuo 1925 iki 1944 m., kai su šeima turėjo palikti Lietuvą. Vokietijoje buvo Raudonojo Kryžiaus pirmininku ir vėliau JAV dirbo įvairiose ligoninėse. Visą savo gyvenimą buvo veiklus įvairių visuomeniškų organizacijų narys. Liko liūdinti žmona Sofija, sūnus dr. Stasys, duktė Elena su šeimomis ir kiti giminės okupuotoje Lietuvoje ir išveivijoje.

Dail. Eugenijos Valiūnienės keramikos darbų paroda atidaryta birželio 1 d. Runnymede bibliotekoje (2178 Bloor St. W., tel. 767-1051). Ji truks iki birželio 30 d. Ši dailininkė yra dalyvavusi jau daugelyje parodų ir lietuvių visuomenei jau žinoma. Ji yra sukūrusi įvairios tematikos darbus, kuriuose apstu ir lietuviškų motyvų.

Toronto lietuvių jaunimo ansamblio "Gintaras" dėkoja Kanados Lietuvių Fondui už \$300, Lietuvių kooperatyvui "Parama" už \$300 ir Prisikėlimo par. bankui už \$200 auką ansamblio veiklai. — Ansamblis birželio 25 d. vyks į St. Catharines ir atliks programą šaulių ruošiamose tradicinėse Joninėse. K.

Dail. Telesforas Valius paruošė projektą lietuvių kapinėse visos giminės paminklui. Šis originalus projektas gražiai įvykdytas ir jau pastatytas kapinėse.

A. ir V. Petruliai birželio 2 d. susilaukė antro sūnaus Mariaus Tado. Laimingas tėvus sveikiname.

Atominės energijos jėgaine numatoma statyti Madoc, Ont., vietovėje. Pastarosios gyventojai šiam projektui priešinsia. Jų skundą atitinkamiem pareigūnams išdėstė prof. R. Vaštokas.

Toronto Maironio mokyklos dešimtojo skyriaus ekskursija į Tūkstantį salų įvyko birželio 4, šeštadienį. Oras buvo gražus, ekskursantų nuotaika puiki, todėl iškyla gerai pavyko. Ji buvo mokyklos dovana ją baigusiesiems.

Aplankyti buvo ir dailininkai Tamošaičiai. Jie aprodė savo sodą ir meno turtus. Dail. A. Tamošaitis rodė skaidres tautinių juostų šimto ir daugiau metų senumo. Jis ragino jaunimą susidomėti lietuvių tautodaile, kuri dabar randa vietos bei domesio ir atitinkamosse kanadiečių institucijose. Dailininkai mokinius nuosirdžiai priėmė ir visus, neišskiriant ir mokytojų, apdovanojo savo paveikslais. Taip pat pas Tamošaičius tą patį savaitgalį viešėjo studenčių grupė iš Rochesterio, kuri mokėsi austi tautinius drabužius. A.

Toronto vyskupas pagalbininkas T. B. Fultonas, "TZ" redakcijos paprašytas, atsinešė tekstą savo pamokslu, kurį pasakė Lietuvos Kankinių šventovės kertinio akmens šventinimo ir kapinių lankymo proga. Jis labai šiltai kalbėjo apie lietuvių tautą ir Kanados lietuvius. Dalis jo pamokslu bus išspausdinta "TZ".

vėl reikalingas peržiūrėjimo, b. reikia daugiau dėmesio skirti palikimų reikalams, c. dalį pelno reikėtų skirti veikalų leidimui. Dr. A. Pacevičius paašikino, kad revizijos nebuvo sušpėta padaryti, nes dalis revizijos komisijos narių žiemai buvo išvykę į pietus. Tuo reikalu nutarta, kad naujoji rev. komisija sekančiam metiniam suvažiavimui padarys reviziją už dvejus metus.

Iš mandatų komisijos pranešimo paašikėjo, kad susirinkime dalyvavo nemažas skaičius narių — 72 asmenys su 236 balsais (įgaliojimais).

Su šiuo susirinkimu buvo pasibaigęs dabartinės tarybos ir revizijos komisijos dvejų metų kadencija, tad pabaigoje slapto balsavimu išrinkta naujoji taryba šios sudėtis (balsų tvarka): adv. Puteris 220, J. Bersėnas 189, K. Lukošius 184, St. Jakubickas 182, V. Montvilas 179, E. Cuplinskas 173, dr. A. Pacevičius 170, V. Ignaitis 158, L. Skripkutė 158, L. Tamošauskas 139, P. Januška 138, J. Kšivickis 126. Revizijos komisija: V. Aušrotas 158, dr. A. Dailydė 134, A. Bumbulis.

Ilgose diskusijose (teko gerą valandą laukti, kol suskaičiuos balsus) buvo plačiau išskalbėta klausimais, dėl kurių buvo jau pasisakyta po valdybos pranešimų. Jų metu taip pat buvo pagerbtas suvažiavime dalyvavęs Fondo narys Al. Kojelaitis, paaukojęs Fondui \$100,000 ir čia pat salėje pridėjęs dar \$3,000 "kavos išlaidoms" apmokėti. Ačiū Tau, malonus tautiečiai, nors ir Kanadoje gyvenamas, stipriai tebejauti Lietuvą savo širdyje. A. R.

Vasario 16 gimnazijoje mokyti jau užsirašė keletas mokinių ir pasinėję prašymus gimnazijai. Tačiau yra tėvų, kurie telefonu teiravosi apie mokymosi sąlygas toje gimnazijoje, ir iki šiol nežinome, ar jie leis savo vaikus toje gimnazijoje mokytis. O komisijai reikia tai žinoti, norint visiems mokiniams parūpinti pinigų kelionės išlaidoms lėktuvu. Todėl prašome visus tėvus, kuriems rūpi savo vaikus siųsti į Vasario 16 gimnaziją, pranešti apie tai komisijai šiuo adresu: L. Tamošauskas, 236 Dovercourt Rd., Toronto, Ont. M6J 3E1. Tel. (416) 531-4469.

Prašymą priimti mokyti toje gimnazijoje reikia pasiūsti iki birželio pabaigos, pridėdami pažymėjimą, kurią klasė yra baigęs. Vasario 16 gimnazija priima į sekančią klasę. Grižus Kanadon, ten baigtos klasės užskaitomos. Vaikams, ten gyvenant bendrabutyje prie gimnazijos, saugumas yra daug didesnis, negu čia užpuolimų ir narkotikų apsuopto aplinkoje. Ten auklėjimu labiau rūpinamasi, negu čia.

Vykstantiems ten mokytis reikia išsiimti užsienio pasą, o prašymų blankai tam reikalui gaunami vietos paštuose. Ypač būtų svarbu savo vaikus pasiūsti į Vasario 16 gimnaziją iš lietuvių kolonijų, kur silpnos lituanistinės mokyklos arba visai jų nėra.

Organizuojantieji įvairius vasaros darbus gali gauti finansinę federacinę valdžios paramą. Ją gauti padeda parlamento atstovo dr. S. Haidaszo sekretoriaus Toronto. Kreiptis: Mr. Komar, tel. 532-9100.

Ukrainiečiai surengė demonstraciją gegužės 26 d. Nathan Phillips aikštėje prie miesto rotušės. Joje dalyvavo tryš moterys, atstovaujancios nekaltai kalinamas ukrainietes Sov. Sąjungoje. Pačioje miesto rotušėje ukrainiečiai surengė parodą veikalų su savo tautiečių, kurie yra kalinami Sov. Sąjungoje. Šie renginiai buvo aprašyti ir kanadiečių spaudoje.

Toronto estai š.m. tautybių savaitėje — Karavane turės tradicinį savo paviljoną "Talinas" Estų Namuose. Rengėjai jį stipriai garsina estų spaudoje. Ta proga jie išleido net specialų leidinį anglų kalba su atitinkama informacija apie Estiją ir komerciniais skelbimais. Jis bus dalinamas lankytojams.

Toronto ukrainiečių katalikų organizacija pasinėję prašymą popiežiui Pauliui VI, prašydami pagelbėti kovoje už religijos laisvę Ukrainoje ir paašikinti Vatikano poziciją šioje kovoje. Panašų prašymą popiežiui prieš kurį laiką pasinėję KLK Centras, atkreipdamas jo dėmesį į religijos būklę okupuotoje Lietuvoje ir Seinų lietuvių problemas.

MONTREALQUE

L. K. MINDAUGO ŠAULIŲ KUOPA
birželio 25, šeštadienį, 7.30 v. vakaro,
Aušros Vartų parapijos salėje rengia

JONINES

Tai visų Montrealio lietuvių
Jonų-Jonių pagerbimo vakariene.

Programoje: šilta vakariene, Iėjimas: suaugusiems — \$4,00,
bufetas, muzika, loterija. Jaunimui — \$3,00

Visi maloniai kviečiami dalyvauti Rengėjai

Šv. Kazimiero parapijos žinios

— Birželio 19 d. įvyks parapijos gegužinė — pikniskas p. Vekterienės ūkyje prie Mascouche, Terrbonne.

— Ankstyvesnėje žinuteje buvo praleista pavarde Aidos Norkeilūnaitės, kuri irgi dalyvavo spaudos baltaus programoje, paskambindama pianinu Sopeno "Polonaise".

— Prie nuožamo tvorėlės apie šventovę dirbo: Petras, Bronius, Eugenijus Buniai, Vincas Markauskas, Eduardas Čičinskas, Albertas Skučas, Jonas Dalmotas, Rapolas Paliašaitis, par. komitetas — Leonas Simonėlis, Tony Younish, Kazys Rašytinis, Jerry MacNamara.

— Gegužės 28 d. paminėta Pranciškos ir Teofiliaus Engelių 25 m. vedybinė sukaktis. Klebonas kun. dr. F. Jucevičius atnašavo Mišias, sveikino sukartuvininkus ir suteikė palaiminimą šeimai. Svetainėje buvo paruoštos gražios vaišės, dalyvaujant jų sūnams — Robertui, Danieliui ir Ronaldui, motinai Kazimierai Žiziūnienei, antrai jos dukrai Onai Šilkauskieniui su šeima, giminėms iš Amerikos, artimiesiems bei pažįstamiems. Pažymėtina, kad 1964 m. miręs jos tėvelis Kazimieras Žiziūnas 35 metus šio parapijoj buvo vargonininku ir chorvedžiu. Jo sukurtos giesmės bei dainos dar ir dabar parapijoje choro yra giedamos.

— Mirė Elvyros ir Andriaus Ruselių vienintelis sūnus — Robertas, 31 m. amžiaus. Palaidotas gegužės 30 d. Cote de Neiges kapinėse. Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių, vėlonies dėdė iš Floridos Vincas Rusellis su šeima ir kiti giminės. Pietams visi laidotuvų dalyviai buvo pakviesti į "St. Hubert Barbecue" valgyklą. Liūdintys Roberto tėvai yra nuolatiniai parapijos darbuotojai bei talkininkai.

— Sunkiai serga Valerija Griganavičienė ir Jonas Tumas. S. Sk.

Sibirinių trėmimų minėjimas rengiamas birželio 14, antradienį. Programa: 6.45 v.v. Dominion skvere vainiko padėjimas; 7.30 v.v. pamaldos — religinis koncertas katedroje Mary Queen of the World, 1085 Cathedral St. (įėjimas iš Dorčesterio gatvės). Iškilmingas pamaldas laikus kun. J. Kubilius, SJ, ir lietuvių giedojimą. A. A.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAS • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

"LITAS"

ADRESAS: 1465 DE SEVE STREET
MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Tel. 766-5827

MOKA UŽ:	DUODA PASKOLAS:
Einamasis s-tas 6.0%	Asmenines 10.5%
Taupomasis s-tas 8.0%	Nekiln. turto 10.0%
Pensijų planas 8.5%	Cekių kredito 12.0%
Term. ind. 1 m. 8.75%	Investacines nuo 10.5%
Term. ind. 2 m. 8.75%	
Term. ind. 3 m. 9.0%	

Duoda nemokamą gyvybės apdraudimą iki \$2,000 už taup. s-tos sumas. Nemok. gyvybės apdr. iki \$10,000 už paskolos sumą.

KASOS VALANDOS:
1465 De Seve St., pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 iki 3 v.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 12 iki 8 v.; sekmadieniais nuo 10.45 iki 12.45 v. Sekmadieniais nedirbama vasarą nuo gegužės 15 iki spalio 15 d. ir per visus ilgiuosius savaitgalius.
3907-A Rosemount Blvd.: pirmadieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. vakaro ir penktadieniais nuo 1 iki 8 v. vakaro.

KLEVELANDO LIETUVIŲ NAMŲ

BENDROVEI REIKALINGAS PASTATO, KLUBO

IR VALGYKLOS ADMINISTRATORIUS,